

POSTA DA RES GÖREV VE YETKİLER LE ÇALI MA ESASLARI TÜZÜ Ü

[(3.6.1988 - R.G. 52 - EK III - A.E. 253 Sayılı Tüzü ün), (28.7.1988 - R.G. 52 EK III - Düzeltme) ve (26.6.1998 – R.G. 69 – EK III – A.E. 323) Sayılı Tüzükle Birle tirilmi ekli.)]

POSTA DA RES KURULU , GÖREV VE ÇALI MA ESASLARI YASASI

(28/1984 ve 72/2003 Sayılı Yasalar)

12. Madde Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Posta Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasasının 12'nci maddesinin kendisine verdiği yetkiyi kullanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Kısa İsim

1. Bu Tüzük, Posta Dairesi Görev ve Yetkileri ile Çalışma Esasları Tüzüğü olarak isimlendirilir.

Tüzüğün kapsamı

2. Posta Gönderilerinin kabul edilmelerine, taşınmalarına ve dağıtılmalarına, havalelerin düzenlenmesine ve ödenmesine ve Posta Yasası'nın uygulanmasına ilişkin esaslar ve işlemler bu Tüzükte gösterilmiştir.

Fasıl 303

Deyimler ve Tanımlar

3. "Posta Gönderileri" deyimini Mektup postası gönderilerini, değer konmuş mektup ve kutuları ve kolileri ifade eder. Posta gönderileriyle havaleler, posta pulları ve posta hizmetlerinde kullanılan değerli kâğıtların türleri ve nitelikleri Tüzüğün ilgili bölümlerinde tanımlanmıştır.

"Koli" deyiminden değer konulmuş ve konulmamış koliler;

"Havale" deyiminden posta havaleleri;

"Kayıtlı Posta Gönderileri" deyiminden taahhütlü mektup postası gönderileri değer konulmuş mektup ve kutular ve koliler anlaşılır.

"Yasa" Posta Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasasını tanımlar.

28/1984

4. (1) Açık ve kapalı mektuplarla üzerinde haberleşme mahiyetinde yazılar bulunan kartların kabul, taşıma ve dağıtım postanın tekeli altındadır.

Ancak:

- (a) Postaca kabul edilemeyecek olan veya kabulü şarta bağlı bulunan;
- (b) Göndericinin kendi ihtiyacı ve işiyle ilgili olarak beraberinde taşıdığı veya bir adamıyla gönderdiği;
- (c) Kara, Deniz ve Hava taşıma idarelerinin kendi işleri hakkında ve teşkilleri arasında kendi araçlarıyla taşıyacakları;
- (d) Aynı ilçenin ve sınırları bir olan ilçelerin posta bulunmayan ve işlemeyen yerleri arasında gönderilecek mektup ve kartlar tekel dışındadır.

- (2) Tekel altında bulunan mektuplarla kartlar posta ücretleri ödendikten sonra geri alınarak gönderilebilir veya taşınabilir. Bu amaçla Postadan geri alınan mektup ve kartların üzerine (geri alınmıştır) yazısını taşıyan bir damga basılır veya bu yazı renkli kalemle yazılır.

5. Posta, havalelerle değer konulmuş gönderilerin bedellerini tayine ve ödeme şartlı gönderilerin şart edilecek bedellerinin ihtiyaca göre değer ve sayılarını azaltıp çoğaltmaya ve bazıları için istisnai kararlar almaya, posta gönderilerinin ağırlık ve büyüklük hadlerini ve kabul şartlarını hangi bölge ve hatlarda hangi ağırlık ve büyüklüğe kadar koli kabul edilebileceğini belirtmeye yetkilidir.

Posta gönderilerinin kabul şartlarını ve merkezlerin sınıflarını belirtme yetkisi

6. Posta Dairesi, posta merkez ve şubelerinin, posta pulu satıcılıklarının, acenteliklerin ve gezici postacılıkların görecekları işleri belirtmeye ve lüzum göreceği kurumlara veya memurlara pul satışları için bey'ye ödemek şartıyla pul avansı vermeye ve bu suretle verilecek pulların kayıt ve satış şekillerini belirtmeye yetkilidir. Acentelik ve posta pulu satıcılığı açılacak yerlerle bu işleri yapmak isteyenlerin taşımaları gerekli bulunan nitelikler ve diğer şartlar ve bunların yapacakları işler Yönetmeliklerle tesbit olunur.

Posta Servisiyle ilgili yetkiler

7. Posta Dairesince çıkarılan ve postaca alınacak ücretleri gösteren pullar, kartlar, hava mektupları, zarflar, kuşaklar, milletlerarası cevap kuponları ve ücret ödeme makinelerine mahsus değerli fişler, üzerinde değerleri yazılı bulunan posta hizmetine ait diğer kâğıtlar ancak taşıdıkları değerler karşılığında satılır. Posta Dairesi Müdürlüğü, pul ticareti yapanlara ve koleksiyonculara satılacak pulların sayısını kısıtlamaya ve pul satışlarında uygunsuzluklar olmaması için gerekli tedbirleri almaya, bastırıldığı pullarla diğer değerli kâğıtların geçerlik süresini gerek önceden, gerek sonradan belirtmeye yetkilidir.

Pulların ve değerli kâğıtların satışı, geçerlik sürelerinin tayini ve armağanı

Birinci fıkrada sayılan değerli kâğıtların geçerlikten kaldırılanları postaca satılamaz, ancak geçerlikten kaldırılan pullar, Yasada belirtildiği şekilde armağan edilebilir. Pul ve diğer değerli posta kâğıtları geçerlikte olsun veya olmasın posta arşivinden satış veya armağan için çıkarılamaz.

Postaya
yardım

8. Postaların yollarda beklemelerinde ve barındırma koruma ve kurtarılması gerektiğinde ve bunlar için başvurulduğunda veya haber alındığında polis, köy muhtarları veya ihtiyar heyeti üyeleri ve devlet memurları her türlü yardımı yapmakla ödevlidirler.

Posta
gizliliği ve
bunu göze-
tecek
olanlar.

9. (1) Kendilerine posta servisinde bir iş verilmiş olanların belli kişilerin posta ilişkilerini açığa vurmaları, kapalı mektupları açmaları, işlemlerinde ne bulunduğunu araştırmaları veya haberleşme kâğıtlarındaki yazılar hakkında üçüncü kişilere bilgi vermeleri yahut herhangi birine bunları yapmaya imkân bırakmaları yasaktır.

(2) Aşağıda belirtilenler kendilerine posta servisinde iş verilmiş sayılırlar:-

- (a) Her derecedeki posta personeli;
- (b) Posta acenteleri ve posta pulu satıcıları;
- (c) Yurtdışından gelen postaların açılışında hazır bulunan ve gümrüklü posta gönderilerinin muayenesini yapan gümrük memurları;
- (d) Postanın taşımacı kişi veya ortaklıklarıyla posta işlerinin görülmesi konusunda yaptığı sözleşme şartlarına göre bunların posta hizmeti ile görevlendirdiği personeli.
- (e) Postanın posta taşıma müteahhitleri ve bunların vekilleri veya mütemet olarak gösterdikleri adamları ile posta taşıyan araçların sürücü, şoför ve kaptanları.
- (f) Yetkili posta personelinin izni ile veya izni olmaksızın bu Tüzüğün 8. maddesi gereğince postaya yardım edenlerin bütünü.

(3) Gönderici ve alıcıdan ve bunların tayin ettikleri vekillerinden başkaları üçüncü kişi sayılırlar.

Mektup
postası
gönderisi

10. "Mektup postası gönderileri" deyimi açık ve kapalı mektupları, adi ve cevaplı kartları, basılmış kâğıtları (gazeteleri, belli zamanlarda çıkan dergileri, kitapları ve diğerlerini) körlere özgü yazıları, ticaret eşyası örneklerini ve küçük paketleri ifade eder.

11. Kişiy ve içinde bulunulan zamana ilişkin haberleşme yazıları taşıyan kâğıtlarla benzerlerine "Mektup" denir. Bunların zarf içinde bulunup bulunmamaları niteliklerini değiştirmez. Adi ve taahhütlü mektupların en çok ağırlıkları ve boyutları hakkındaki kayıtları dışında şekilleri ve zarflanmaları bir kurala bağlı olmadığı gibi bunların zarfa konulmaları veya zarflarının kapatılmaları da şart değildir. Ancak zarfsız gönderilen mektupların başka bir gönderinin içine girmeyecek veya kendi arasına başka bir şey karışmayacak ve ayırma ve yollamada güçlük vermeyecek surette katlanıp kapatılmaları veya başka şekilde tertip edilmeleri gerektir.

Mektuplar

Ücretten yararlanmak amacıyla başka başka kimşelere ait mektup ve kartların bir zarf içinde toplanıp gönderilmesi yasaktır. Ancak aile fertlerinden ve alıcı ile birlikte oturanlardan bir veya bir kaçına yazılmış ve ayrıca zarflanmamış mektuplar bir zarf içinde yollanabilir.

12. Hava mektubu (aerogram) içindeki yazılar okunmayacak tertipte katlanmış ve yapıştırılmış bir yaprak kâğıttan ibaret özel türde uçak mektubudur.

Hava mektupları

13. Posta kartları kartondan veya postaservislerinde işlemeyi güçleştirmeyecek dayanıklılıkta kâğıttan yapılır. Posta kartlarının yüz tarafının başında "Posta kartı" yazısı bulunur. Posta kartlarının yüz taraflarının en az sağ yarısı alıcı adresinin yazılmasına, pul ve etiket yapıştırılmasına ayrılır. Posta kartları zarf veya kuşak içine konulmadan açıktan gönderilir. Posta kartlarına ticaret eşyası örnekleri veya bunlara benzer şeyler eklenemez. Ancak kart niteliğini bozmamak ve kartı tamamıyla yapışmış olmak şartıyla posta kartlarına kâğıttan veya pek ince başka maddelerden kesilmiş parçalar, vinyetler, etiketler, resimler ve adres bantları yapıştırılabilir. Bu maddeler kartların arkalarına veya yüz taraflarının sol kısımlarına yapıştırılır. Adres bandı veya etiketi kartın yüz tarafını tamamen kaplayabilir. Posta kartları için tayin edilen büyüklük hadlerini aşan veya bu maddede posta kartları için tesbit edilen şartlara uymayan resimli ve resimsiz kartlar mektup sayılır ve ücretleri ona göre alınır.

Adi posta kartları

Basılmış
kâğıtlar

14. (1) Klişe kalıp veya negatif kullanılarak baskı yapan bir makine veya fotoğraf usulü ile kâğıt, karton veya basımda kullanılabilen diğer bir madde üzerine basılmak veya çekilmek suretiyle birbirinin aynı nüshalar halinde elde edilen baskı ve fotoğraflar basılmış kâğıt sayılır.
- (2) Yukarıda yazılı usullerle elde edilen çeşitli baskılar, bir basılmış kâğıt gönderisinde bir araya getirilebilir. Ancak bunlar değişik gönderici veya alıcı ad ve adreslerini taşıyamaz.
- (3) Basılmış kâğıtların zarf, kuşak ve sargıları üzerine (Basılmış Kâğıt) deyimi yazılır. Basılmış kâğıt ücretiyle kabul edilebilecek veya edilemeyecek gönderilerle basılmış kâğıtlara konulmasına müsaade edilen notlar ve ekler hakkında Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğünde belirtilen şartlar yurt içi basılmış kâğıtlara da uygulanır.

Adressiz
basılmış
kâğıtlar,
listesine
göre dağıtıl-
ması istenen
basılmış
kâğıtlar

15. Üzerinde alıcı adresi olmayıp evlere, dükkân veya mağazalara veya belirli ticaret, sanat ve meslek erbabına dağıtılmak üzere postaya verilen basılmış kâğıtlarla listesine göre dağıtılması istenen basılmış kâğıtlar için Posta Dairesince özel şartlar tesbit edilir. Bu tür basılmış kâğıtlar taahhütlü veya ödeme şartlı olarak kabul edilmez.

Adressiz basılmış kâğıtlar postaca gerektiğinde birkaç seferde dağıtılabilir. Ancak bu dağıtım en geç bir hafta içinde tamamlanır. Bayram ve yılbaşı gibi işlerin pek fazla olduğu zamanlarda bu kâğıtların dağıtılması Posta Dairesince durdurulabilir veya dağıtım süresi uzatılabilir.

Körlere
özü yazılar

16. İster kişisel haberleşme, ister genel hitelikte yazılar şeklinde olsun körlere özü işaretleri taşıyan ve açık olarak postaya verilen kâğıtlara "körlere özü yazılar" (Sekogram) denir. Körlere özü yazı işaretini taşıyan klişelerle resmen tanınmış bir kurum tarafından veya onun adına gönderilen ve yalnız körlere kullanılabileceği seslendirilmiş maddeler körlere özü yazılar gibi işleme tabi tutulur.

Bu gönderilerin üzerine "körlere özü yazı" deyimi yazılır ve aralarına başka maddeler konulamaz.

17. Ticari değeri olsun veya olmasın kullanılabilecek eşya ile yiyecek maddelerini kapsayan ve mektup postasıyla gönderilmek üzere postaya verilen gönderilere "küçük paket" deyimi yazılır.

Küçük
paketler

Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğünde bu konuda belirtilen şartlar yurt içi küçük paketler için de uygulanır.

18. Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğüne göre mektup postası gönderilerinin teftip ve ambalajına, saydam gözlü zarfların kullanılma şartlarına içinde bozulabilecek biyolojik maddeler bulunan mektuplar ile radyoaktif maddelerin tertiplerine ilişkin özel hükümleri yurt içinde gönderilen aynı cins gönderilere de uygulanır.

Mektup
postası
gönderileri-
nin tertip
ve ambalajı

19. Adi mektup postası gönderileri göndericiler tarafından pullandıktan sonra posta kutularına atılır. Büyük-
lükleri veya sayıca fazlalıkları sebebiyle kutulara atılamayacak olanlar posta gişelerine, acente veya posta pulu satıcılarına verilir. Postanın diğer idare ve taşıma ortaklıklarıyla posta işlerinin görülmesi konusunda yaptığı sözleşme şartlarına göre bunların posta hizmeti ile görevlendirdiği personeli kendilerine verilen adi mektup postası gönderilerini sözleşme hükümlerine göre kabul ederler.

Adi mektup
postası gön-
derilerinin
postaya
verilmesi

Posta kutusu bulunmayan yerlerle köylerde, dağıtıcılar tarafından mahdut sayı ve ağırlıktaki adi mektup postası gönderileri kabul edilir.

Posta kutularına atılmış olan adi mektup postası gönderileri postaya verilmiş sayılır.

Adi mektup postası gönderileri alındı verilmek tevdi listelerine veya zimmet defterlerine imza atılmak veya damga basılmak suretiyle kabul edilmez.

20. (1) Türleri yukarıda 10. maddede yazılı mektup postası gönderileri taahhütlü olarak kabul edilebilir. Taahhütlü olarak kabul edilen gönderinin adres bulunan tarafına göze çarpacak surette "Taahhütlü" kelimesini veya bunun yerini tutan bir işareti taşıyan etiket yapıştırılır veya damga basılır veyahut bunlar elle yazılır.

Taahhütlü
mektup
postası
gönderileri

- (2) Taahhütlü posta gönderilerinin açılıp tekrar kapatılmış olduklarını gösterir izler taşınamaması gerekir.

Mektup
postası
gönderileri-
nin ücretleri

21. Mektup postası gönderilerinin posta ücretleri genel olarak çıkış yerinde ve postaya verildiği sırada gönderici tarafından tam olarak ödenir.

Ancak;

- (a) Ücretleri eksik verilen veya hiç verilmeyen adi mektuplarla cevapsız posta kartları;
- (b) Ücretleri eksik verilen diğer adi mektup Postası gönderilerinden basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler kabul edilir. Bunlar dışında kalan mektup postası gönderilerinin posta ücretleri tam olarak ödenmedikçe kabul edilmez.
- (c) Ücretleri eksik verilen veya hiç verilmeyen adi mektup ve cevapsız kartlarla ücretleri kısmen verilen adi basılmış kâğıtlar ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketlerin eksik ücretlerinin iki katı alıcıdan istenir. Alıcı bulunamaz veya istenen ücreti vermezse gelen gönderiler geri gönderilerek eksik ücretler göndericiden iki kat olarak alınır.
- (d) Eksik ücretleri gönderici tarafından da verilmediği için teslim olunmayan adi mektup postası gönderileri alıcısı ve göndericisi bulunmayan gönderiler gibi işleme tabi tutulur. Posta eksik ücretlerin iki katını göndericiden tahsil için gerektiğinde dava yoluna başvurabilir. Kutulardan çıkan ücretleri hiç verilmemiş bulunan mektup ve kartlardan başka türdeki mektup postası gönderileri varış yerlerine yol lanmayıp biliniyorsa göndericilerine geri verilir. Aksi halde alıcısı ve göndericisi bilinmeyen gönderiler gibi işlem görür.

Posta çok sayıda tevdi olunan ve ücretleri hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş bulunan adi mektuplar ve cevapsız kartlarla diğer türdeki mektup postası gönderilerini varış yerlerine göndermeyip ücret eksikliklerini göndericiye tamamlatmaya göndericinin tamamlaması halinde de bunlar hakkında dördüncü tıkkra dairesinde işlem yapmaya yetkilidir.

22. Mektup postası gönderilerinin Posta merkez ve şubeleri, acenteler, posta pulu satıcıları ve bunları kabule yetkisi olanlar arasında alınıp verilmesinde, bunları kapsayan kapalı postaların tertip, düzenleme ve açıklamalarında; posta servisleri ve diğer görevliler arasında alınıp verilmelerinde kapalı postalardan çıkan posta gönderilerinde görülen düzensizlikler, eksiklikler ve yolsuzluklar hakkında uygulanacak işlemlere dair bu Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde, Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğü hükümleri uygulanır.

Mektup postası gönderilerinin alınıp verilmesi

23. Değer Konulmuş Mektuplar içlerinde banknot, kâğıt para veya elinde bulunduranın faydanabileceği kâğıtlarla banka gişelerinde para ile değiştirilebilen kâğıtlar ve bir değer ifade eden diğer kâğıtlar konulan ve değeri zarf üzerinde gösterilen mektuplara "değer konulmuş mektup" denir.

Değer konulmuş mektup ve kutular

24. İçlerine, plâtin, altın veya gümüş külçeleri ile değerli taşlar veya bunlardan yapılmış maddelerle mücevherler, madeni paralar vesair değerli maddeler konulan ve değeri üzerine yazılan kutulara "değer konulmuş kutu" denir. Değer konulmuş kutulara içindekilerin neden ibaret olduğunu bildiren açık bir fatura ve göndericinin adresiyle birlikte kutunun üzerindeki adresin bir örneği konulabilir.

Değer konulmuş kutular

25. Dünya Posta Birliğinin Değer Konulmuş mektup ve kutulara dair anlaşması ve bunun icra Tüzüğü'nün tertiple ilgili hükümleri aynı cins yurtiçi gönderilere de uygulanır.

Değer konulmuş mektup ve kutuların tertibi

Değerin
gösterilmesi

26. Değer konulmuş mektup ve kutuların adres bulunan tarafına değer miktarı gönderici tarafından rakam ve yazı ile mürekkep veya yazı makinesiyle yazılır. Değere ait rakam ve yazıları kurşun kalemle yazılan veya rakam ve yazılarında kazıntı, silinti ve ilâveler bulunan mektup ve kutular kabul edilmez. Değer konulmuş mektup ve kutulara içlerinde bulunan maddelerin değerlerinden fazla bir değer gösterilmesi yasaktır. Ancak bunlara içinde bulunan şeylerin gerçek değerlerinden daha az değer gösterilebilir.

Değer
konulmuş
mektup ve
kutuların
postaya
verilmesi

27. Değer konulmuş mektup ve kutular Posta Dairesince alındı karşılığında kabul edilir. Resmi Daireler tarafından gönderilen değer konulmuş mektup ve kutuların postaya verilmelerinde uygulanacak usulü Posta Dairesi ve Maliye Bakanlığı birlikte tesbit eder.

Kabul edilen değer konulmuş mektup ve kutuların gerçek ağırlıkları bunları kabul edenler tarafından, üzerine okunaklı olarak yazılır.

Değer
konulmuş
mektup ve
kutuların
posta
ücretleri

28. Değer konulmuş mektup ve kutuların posta ücretleri çıkış yerinde gönderici tarafından tam olarak ödenir. Ücret ödeme makineleriyle elde edilen tatbikler değer konulmuş mektup ve kutulara yapıştırılamaz.

Değer
konulmuş
mektup ve
kutuların
yollanması
ve varış
yerlerinde
incelenmesi

29. Değer konulmuş mektup ve kutuların yollanması varış yerlerinde incelenmesi ve gerektiğinde ıslahı işlemleri yönetmeliğinden belirtilir. Alıcı, adına gelen değer konulmuş mektup ve kutuları teslim alacağı zaman bunların açılıp muayene edilmesini ve içindekilerin tesbit olunmasını isteyebilir. Bu istek mektup veya kutunun teslim alındığına dair imza verilmek şartıyla kabul olunur. Muayene sonucunda postanın sorumluluğunu gerektiren bir durum meydana çıkar ve alıcı böyle bir iddiada bulunursa, mektup veya kutunun zarf veyahut ambalajını eksiksiz olarak muayeneyi yapan memurlara vermek zorundadır.

Kolilerin
türleri

30. Postaca belirtilen boyut ve ağırlık sınırları içinde kalan ve belirli şartlara uygun olarak ambalajlanmış eşya paketlerine "koli" denir.

Koliler değer konulmuş veya konulmamış olarak kabul edilebilir.

31. İçindekilere bir değer gösterilmek suretiyle postaya verilen kolilere "değer konulmuş koli" denir. İçlerinde kâğıt para veya elinde bulunduranın faydalanabileceği değerli kâğıtlarla banka gişelerinde para ile değiştirilebilen kâğıtlar ve bir değer ifade eden diğer kâğıtlar, madeni paralar, plâtin, altın, gümüş külçeleri ile değerli taşlar veya bunlardan yapılmış maddelerle mücevherler ve diğer değerli eşya bulunan kolilerin değer gösterilerek postaya verilmesi gerekir. Gönderici değerini tamamını veya bir kısmını göstermekte serbesttir. Ancak gönderilen şeylerin gerçek değerlerinin üstünde değer gösterilmesi yasaktır. Kolilere konulan değerler bunların adres bulunan taraflarına yazılacak (değeri) kelimesinin altına veya yanına görünecek şekilde rakam ve yazı ile silinti, kazıntı ve ilâve yapılmadan mürekkeple veya yazı makinesi ile yazılır. Kurşun kalemle yazılan yazılar kabul edilmez.

Değer
konulmuş
koliler

32. Genel olarak kolilerin içlerinde bulunan maddeleri yeter derecede koruyabilecek ve görünür bir tecavüz izi bırakmadan açılmıyacak içleri kurcalanamıyacak, bunlardan bir şey düşmeyecek, akmayacak veya çıkarılmıyacak suretle ambalaj edilmeleri gerektir.

Kolilerin
tertihi

Ambalajlar, sağlamlık bakımından taşıma süresine, taşıtına ve şartlarına uygun olacak ve tertip bakımından da kişiler ve diğer maddeler için hiç bir tehlike teşkil etmeyecektir. Kolilerin ambalaj edilmeleri, bağlanmaları ve kapatılmaları hakkında Dünya Posta Birliğinin Posta kolilerine dair Anlaşması ve bunun icra Tüzüğü'nün hükümleri uygulanır.

33. Koli için gönderici tarafından yazı makinesiyle veya mürekkeple tertip şekilne göre doldurulan bir yollama kâğıdı (CP 2) düzenlenir. Ancak değer konulmamış kolilerin yollama kâğıdı, silinmesi mümkün olmayan kalemle de düzenlenebilir. Aynı gönderici tarafından aynı kimseye aynı zamanda gönderilen en çok üç değer konulmamış koli için bir yollama kâğıdı düzenlenebilir. Değer konulmuş veya ödeme şartlı kolilerin her biri için ayrı yol-

Yollama
kâğıdı

lama kâğıdı düzenlenmesi zorunludur. Değer konulmuş kolilerin değerleri ödeme şartlı olanların da şart edilen bedelleri yollama kâğıtlarının özel yerlerine kazıntı, silinti ve ilâve yapılmadan gösterilir. Kolilerin içlerinde bulunan eşyanın cins ve miktarları gönderici tarafından yollama kâğıdının arkasındaki özel yere doğru olarak yazılıp imzalanır.

Göndericinin talimatı

34. Gönderici, kolinin alıcısına teslim edilememesi halinde koli yollama kâğıdının arkasında gösterilen işlemlerden birinin uygulanmasını postaya verilme sırasında belirtir.

Kolilerin postaya verilmesi

35. Koliler Posta Dairesince alındı karşılığında kabul edilir.

Kolilerin posta ücretleri

36. Koli ücretleri göndericiden peşin olarak alınır.

Kolay kırılır ve çok yer tutan koliler

37. Şekilleri, nitelikleri veya kolayca kırılacak türden eşyayı kapsamaları nedeniyle diğer kolilerle bir arada kolayca yüklenmeye gelmeyen ve özel tedbir alınmasını gerektiren kolilere "kolay kırılır koli"; çıkış ve varış yerleri arasında işleyen taşıtların özelliği nedeniyle veya diğer şartlar dolayısıyla Posta Dairesince tesbit edilen ağırlık ve büyüklük hadlerini geçen kolilere "çok yer tutan koli" denir.

Bu Tüzüğün madde hükümleri saklı kalmak şartıyla sözü geçen koliler postaca imkân görülen yerler arasında ve ek ücret alınarak kabul olunur. Kolay kırılır kolilere gönderici tarafından beyaz zemin üzerinde kırmızı renkte boş bir kadeh resmi basılmış etiket yapıştırılır veya kırmızı boya ile kadeh resmi çizilir.

Kolilerin yollanması ve varış yerindeki işlemler

38. Kolilerin yollanması, varış yerinde incelenmesi ve gerektiğinde islahı işlemleri yönetmenliğinde belirtilir. Alıcı, adına gelen koliyi teslim alacağı zaman bunun açılıp muayene edilmesini ve içindekilerin tesbit olunmasını isteyebilir bu istek kolinin teslim alındığına dair imza verilmek şartı ile kabul olunur. Muayene sonunda postanın sorumluluğunu gerektiren bir durum meydana çıkar veya alıcı böyle bir iddiada bulunursa, kolinin ambalajı ile çalındığı

ileri sürülen eşyanın yerine konulduğu bildirilen ve soruşturma bakımından elde bulundurulmasına lüzum görülen maddeleri eksiksiz olarak muayeneyi yapan memurlara vermek zorundadır.

39. Taahhütlü mektup postası gönderileriyle değer konulmuş mektup ve kutular, değer konulmuş veya konulmamış koliler ödeme şartlı olarak kabul olunur. Ödeme şartlı gönderilmek istenen her gönderinin üzerine ve kolilerin yollama kâğıdına "ödeme şartlı" deyimini taşıyan bir etiket yapıştırılır veya bu deyim göze çarpacak surette yazılır. Gönderici ödeme şartlı deyimini taşıyan etiketin veya yazının altında ödenmesi şart olan paranın miktarını mürekkeple veya yazı makinesiyle rakam ve yazıyla gösterir. Bu bedelde kuruş kesri olamaz ödenmesi şart edilen para miktarında veya adreslerde kazıntı, silinti, ilâve ve düzeltmeler, tasdikli olsa dahi kabul edilmez.

Ödeme
şartlı posta
gönderileri
Ödeme
şartlı olarak
kabul edile-
cek posta
gönderileri

Şart edilen
paranın
alıcıdan tahsili

40. Ödeme şartlı gönderiler ödenmesi şart edilen para para ödenmedikçe teslim olunmaz.

Şart edilen
paranın
alıcıdan
tahsili

Tahsil olunan para göndericiye havale olarak yollanır.

Havale ücreti gönderiyi alandan tahsil edilir.

Havale ücreti tahsil edilen paranın içinden alınır.

41. Ödeme şartlı posta gönderilerini bekletme süresi haber kâğıdının bırakıldığı tarihinin ertesi gününden başlayarak 15 gündür. 15 gün içerisinde aranmayan ödeme şartlı Posta gönderileri 16'ncı gün göndericiye iade edilir. Şayet ödeme şartlı gönderi koli ise ve koli yollama kâğıdı arkasında gönderici talimatı işaretlenmişse işaretlenen talimata göre işlem yapılır. İşaretlenmemişse göndericiye iade edilir.

Ödeme
şartlı posta
gönderilerini
bekletme
süresi

42. Gönderici gerekli ücreti vermek şartıyla ödeme şartlı gönderi için daha önce ödenmesini şart ettiği para miktarını artırabilir, azaltabilir veya tamamen kaldırabilir. Böyle bir istek halinde göndericiye verilmiş olan alıcının arkasına keyfiyet şerh edilmekle beraber varış merkezine de bildirilir. Bu bilginin telgrafla verilmesi istenirse gönderici telgraf ücretini de verir.

Ödeme
Şartlı
gönderilerde
şart edilen
paranın
değiştiril-
mesi veya
kaldırılması

Bu isteğin yerine getirilebilmesi için buna ait haberi gönderinin alıcıya tesliminden önce varış yerine gelmiş olması şarttır.

Şart edilen paraya ait havalelerin ödenmesi

43. Ödeme şartlı gönderi karşılığında tahsil edilerek göndericiye yollanan paraya ait havale, diğer havaleler gibi ödenir. Ancak bu havalelerin ödenemeyenleri çıkış yerine geri gönderilmeyerek göndericinin bulunduğu merkezde (elde kalan havaleler) işlemine tabi tutulur.

Posta havaleleri Havale edilecek para

44. Havaleler Türk parası olarak düzenlenir. Kuruş kesirleri kabul edilmez.

Posta havale kâğıdının düzenlenmesi

45. Posta havale yollama kâğıdı gönderici tarafından yazı makinesiyle veya mürekkeple doldurulur.

Havale edilen para havale yollama kâğıdına rakam ve yazı ile gösterilir.

Eksik müphem veya düzensiz şekilde doldurulmuş posta havaleleriyle rakam ve yazılarında tasdikli bile olsa düzeltmeler, çizikler, kazımlar ve metnin gerektirdiği yazılardan başka yazı ilâve edilmiş olanlar kabul edilmez. Posta havale yollama kâğıdının kuponu arkasına göndericinin alıcıya yazacağı yazılar için ücret alınmaz.

Havalelerin postaya verilmesi

46. Gönderici uygun şekilde doldurduğu posta havale yollama kâğıdını havale bedeli ve gerekli ücretle birlikte havale kabul eden posta memurlarına alındı karşılığında verir.

Havale yollama kâğıdının alınıp verilmesi

47. Posta havale yollama kâğıtları posta servisinde taahhütlü mektup postası gönderileri gibi alınıp verilir.

Havalelerin düzeltilmesi ve teyidi

48. Üzerindeki yazı ve rakamda eksiklik veya birbirini tutmazlık bulunan havaleler ödeme merkezince çıkış merkezine düzeltiltilmeden ödenmez.

Özel işaretli posta gönderileri ve havaleler Acele işaretli posta gönderileri

49. Basılmış kâğıtlar, körlere özgü yazılar, ticaret esyası örnekleri, küçük paketler, değer konulmuş mektup ve kutular ve koliler yüzey mektupları ve posta kartları ile basıcıların veya yayıcıların postaya verdikleri gazeteler için

kullanılan en seri taşıtlarla yollanmak üzere acele işaretiyle kabul edilirler. Bunların alıcı adresi yazılı taraflarına "Acele" işaretini taşıyan etiket yapıştırılır veya bu yazı göze çarpacak şekilde yazılır. Acele işaretli posta gönderileri ek ücrete tabidir. Bu ek ücret yalnız yollamadaki öncelik karşılığıdır. Posta, acele işaretli posta gönderilerinin nereler için kabul edileceğini belirtebilir.

50. Değer konulmuş mektup ve kutular, koliler ve havaleler gönderici tarafından ücreti verilmek suretiyle alıcının konutunda teslim edilir veya ödenir. Alıcı istekte bulunursa bu türlü gönderiler ve havaleler konutunda teslim edilebilir veya ödenebilir. Bu takdirde ek ücret alıcıdan alınır. Konutta teslimi veya ödenmesi istenen posta gönderileriyle havalelerin ve kolilerin yollama kâğıtlarının adres bulunan taraflarına özel etiketin yapıştırılması veya "konutta teslim" yazısının göze çarpacak şekilde yazılması gereklidir. Konutta teslimi istenen posta gönderileriyle havaleler alıcının konutuna ilk götürülüşünde teslim edilemez veya ödenemezse haber kâğıdı bırakılarak alıcı postaya çağırılır. Posta isterse konuta götürme işini bir defa daha deneyebilir.

Konutta
teslim ve
ödeme

51. Gönderici tarafından ek ücret verilmek şartıyla posta gönderileriyle havaleler şehrin dağıtma çevresi içinde oturan alıcısına özel ulakla teslim edilebilir veya ödenebilir. Alıcı istekte bulunursa posta gönderileriyle havaleler adresine özel ulakla gönderilebilir. Bu takdirde ek ücret alıcıdan alınır. Özel ulakla getirilmesi istenen gönderi yurt dışı bir posta gönderisi ise de alıcıdan yurt içi özel ulak ek ücreti alınır. Özel ulak ek ücretine konutta teslim veya ödeme hizmeti de dahildir. Özel ulakla teslimi istenen posta gönderileriyle havalelerin ve kolilerin yollama kâğıtlarının adres bulunan taraflarına özel etiket yapıştırılır veya "özel ulak" yazısını taşıyan bir damga basılır yahut bu yazı göze çarpacak şekilde yazılır. Dağıtım servisine gelen özel ulak işaretini taşıyan posta gönderileriyle havaleler, alıcılarına derhal gönderilir. Özel ulak işaretli posta gönderileri ve havaleler alıcının adresine bir defa götürülür. Bu götürülüşte teslim olunamayan mektup postası gönderilerinden alıcısına konutunda teslim edilmesi mutad olanlar genel dağıtımda tekrar götürülür, diğerlerinin Posta Dairesinden alınması için haber kâğıdı bırakılır. Posta Dairesi özel ulakla dağıtma ve ödeme saatlerini sınırlandırabilir.

Özel ulakla
teslim ve
ödeme

Uçakla
yollama

52. Uçak ek ücreti verilmek şartıyla mektup postası gönderileriyle posta havaleleri değer konulmamış koliler ve mümkün oldukça değer konulmuş mektup ve kutularla koliler uçakla yollanır. Bu gönderiler varış yerine uçaktan daha önce ulaşacaksa yüzeyden yollanabilir. Uçakla gönderilecek posta gönderileriyle havale ve kolilerin yollama kağıtlarının adres bulunan taraflarına "uçak ile" yazısını taşıyan bir etiket yapıştırılır veya bu yazı göze çarpacak şekilde yazılır. Adi mektup postası gönderilerinin uçakla yollanabilmesi için en az uçak ek ücretinin ödenmiş olması gerekir. Bileşik ücretleri eksik olan hava mektupları (Aerogram) uçakla yollanmaz. Adreste teslimi gerekli uçak ile işaretli posta gönderileri mümkün oldukça dağıtım merkezine varıştan sonraki ilk dağıtıma yetiştirilir.

Postrestant
adresli posta
gönderileri
ve havale-
leri

53. Posta gönderileriyle havaleler postrestant adresiyle yollanabilir.

Postrestant adresiyle gönderilen posta gönderilerinin ve havalelerin adreslerinde alıcının adı ve soyadı, tam ve doğru olarak gösterilir. Ad yerine adın sadece ilk harfinin gösterilmesi, uydurma adlar, soyadlar, remizler, rakamlar ve sözleşilmiş işaretler kullanılması kabul edilmez.

Postrestant adresli posta gönderilerinin ve havalelerin alıcısı kimliğini ispat zorundadır.

Reşit olmayanlara gelecek postrastant adresli posta gönderileri ancak bunların veli veya vasilerinin yazılı izni üzerine teslim edilebilir.

Postrestant adresli posta gönderileriyle havaleler geldikleri tarihten başlamak üzere posta merkezinde iki ay bekletilir. Postrestant adresli ödeme şartlı posta gönderilerinin bekletilme süresi geldikleri tarihten başlamak üzere 15 gündür. Bu süreler gönderici ve alıcının isteği ile uzatılmaz. Ancak gönderici bu süreleri kısaltabilir.

Postrestant
ücreti

54. Yurtiçi postrestant adresli posta gönderileriyle havalelerin postrestant ücreti çıkış yerinde gönderici tarafından ödenir. Adi mektup postası gönderilerinin postrestant ücreti ödenmemiş ise teslim sırasında alıcıdan alınır. Yurt dışına gönderilen gönderilerden postrestant ücreti alınmaz. Yurt dışından gelenlerin postrestant ücreti alıcıdan alınır. Postrestant ücreti ödenmemiş yurtiçi mektup postası gönderileri geri gelirse postrestant ücreti göndericiden alınır.

55. Bekletilmesi alıcı tarafından yazı ile istenen posta gönderileriyle havaleler 53'üncü maddede yazılı süreler kadar posta dairelerinde bekletilebilir.

Bekletilmesi alıcı tarafından istenen posta gönderileri ve havaleler

Bunlardan önceden gelmiş olanların postrestant ücreti yazılı isteğin yapıldığı sırada alınır.

56. Posta ücretleri aşağıdaki yollardan biriyle alınır:-
- (a) Posta Dairesince çıkarılan pullar;
 - (b) Posta kartları, zarflar, kuşaklar, hava mektupları ve saire üzerine bastırılan ve muteber olduğu değeri gösteren soğuk damgalar;
 - (c) Postaca kullanılan veya kullanılmasına izin verilen ücret alma ve ödeme makineleri ile elde edilen tatbikler ve bu makinelerle posta gönderilerine basılan damgalar.
 - (d) "Ücreti Alınmıştır" damgası veya bu anlama gelen bir damga basılmak.
 - (e) Alındı karşılığı.

Ücret alma usulleri ve Posta değerleri Posta ücretlerinin alınması

57. Posta pullarının türleri aşağıda gösterilmiştir:-
- (a) Sürekli posta pulları
 - (b) Anma posta pulları

Posta pullarının türleri

Posta Dairesi pullarını, değerlerini değiştirerek veya değiştirmeksizin sürşarj ettirebilir.

58. Gerçek ve tüzel kişiler tarafından postaya verilen mektup postası gönderilerinin ücretleriyle pullar aracılığıyla alınmasına alışılmış olan posta hizmetlerine ait ücretlerin ödenmesinde kullanılmak üzere bastırılan posta pullarına "Sürekli Posta Pulları" denir.

Sürekli ve anma posta pulları

Bunlardan belirli bir olayı anmak amacıyla çıkarılanlara "anma posta pulları" denir.

59. Posta pullarıyla postaya ait adi ve cevaplı posta kartları pullu zarflar, kuşaklar ve hava mektupları (aerogram) ve postaya ait diğer değerli kâğıtlar posta merkez ve şubelerinden başka posta acentelikleri, posta pulu satıcılıkları ve postaca yetkili kılınanlar tarafından satılabilir. Milletlerarası cevap kuponları yalnız posta merkez ve şubelerinde satılır.

Posta pullarıyla postaya ait değerli kâğıtları satacak olanlar

Gerçek kişiler arasında koleksiyon amacıyla pul alım satımı bu Tüzük hükümlerine tabi değildir.

Satılan posta pulları ve posta kartları ile diğer değerli kartlar için bunları satın alanlara alındı veya fatura gibi bir belge verilmez.

Pulların
değiştiril-
mesi

60. Satılan pullarla posta kartları ve değerli kâğıtlar geri alınmaz veya başka pullarla değiştirilmez ancak geçerlik süresi kısaltılan veya geçerlik süresi önceden sınırlandırılmadığı halde sonradan sınırlandırılan posta pullarıyla değerli kâğıtlar Posta Dairesince belirtilecek süre içinde değiştirilir. Değiştirilmek istenilen pulların eksiksiz ve düzgün bir halde olmaları şarttır.

Posta pulla-
rının yapış-
tırılması

61. Mektup postası gönderilerinin pulları gönderici tarafından yapıştırılır. Ancak kayıtlı gönderilerin pulları, gişe memurlarınca yapıştırılabilir. Posta pullarının posta kartlarının alıcı adresi bulunan yüzüne yapıştırılması şarttır.

Geçerli
sayılmayan
posta pulları
tatbikler ve
soğuk dam-
gaları

62. (1) (a) Üzerinde bir iptal izi bulunabilecek büyükte bir parçası eksik olan pullar;
- (b) İki veya daha fazla parçaya ayrılmış olduğu halde yanyana getirilerek bir posta gönderisine yapıştırılan pullar;
- (c) Posta İdaresince belirtilen geçerlik süresinden önce veya sonra kullanılan pullar;
- (d) Posta İdaresince geçerlikten kaldırılan pullar;
- (e) Kıvrılarak bir posta gönderisinin her iki tarafından görünecek suretle yapıştırılmış pullar;
- (f) Posta kartlarının arka tarafına yapıştırılan pullar;
- (g) Posta kartları, hava mektupları (Aerogram) zarflar, kuşaklar ve sair formüller üzerinden kesilmiş değer taşıyan soğuk damgalar;
- (h) Evvelce kullanılmış posta pullarıyla takli ve tagyir edilmiş pul, soğuk damga ve ücret alma ve ödeme makineleri tatbik ve damgaları ücret ödemelerinden geçerli sayılmaz.

- (2) Satışa konulmamış pul taşıyan gönderilerin posta ücretleri bunların kullanılmalara sebep olanlardan alınır. Yukarıdaki fıkranın (h) bendi dışındaki bendlerle belirtilen hallerde bu Tüzüğün 21. maddesine göre işlem yapılır.

63. Ücret karşılığında posta gönderilerine yapıştırılan pullarla posta kartları, hava mektupları (Aerogram) zarf kuşak ve sair değerli kâğıtlara basılı soğuk damgalar posta işyerlerinde ve tarih damgası kullanılmasına postaca izin verilenler tarafından el veya makine ile basılan tarih damgasıyla iptal edilir. Tarih damgaları hiçbir surette kullanıldıkları günden önceki ve sonraki günlere ait tarihlerle basılmaz.

Posta pulları ve değerli kâğıtların damgalanması

64. Ücret ödeme makinelerinin nitelikleri, satılması, kullanılması ve bu makinelerle elde edilen tatbiklerin gerçek şartları ayrı bir Yönetmelikle belirtilir.

Ücret ödeme makineleri

65. Milletlerarası cevap kuponlarının satışlarında ve posta pullarıyla değiştirilmelerinde Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğü'nün hükümleri uygulanır.

Milletlerarası cevap kuponları

Posta İdaresince satılmış olan cevap kuponları yalnız ilk ağırlık kademesindeki yurt dışı adi bir mektup ücretine karşılık posta pullarıyla değiştirilir.

İki veya daha fazla parçaya ayrılmış cevap kuponları geçerli değildir.

66. Posta gönderilerinin ve havalaların yüz tarafına veya gerektiğinde bağlanacak etikete, alıcının adı, soyadı, memuriyeti, sanatı, ticaret ünvanı, oturduğu semt, mahalle ve sokak adlarıyla konutunun numarası gibi kendisini bulmaya yarayacak bilgiler, gönderinin gideceği yer okunaklı bir surette yazılır. Varış yeri adının aynı veya benzeri başka yerler bulundukça veya varış yeri ilçeden daha küçük bir yer oldukça adreste varış yerinin altına veya yanına bağlı bulunduğu il veya ilçe adı da yazılır.

Ortak hükümler Adres yazılması

Adresler Türk harflerinden başka harflerle yazılmaz. Posta gönderileri ve havalelerin üzerinde alıcıya ait olsa dahi birden fazla adres ve teslim yeri gösterilemez.

Kayıtlı posta gönderileriyle havalelerin adresleri mürekkeple veya yazı makinesiyle silinti, kazıntı ve ilâve yapılmadan yazılır. Bununla beraber taahhütlü Mektup postası gönderileri ve değer konulmamış kolilerin adresleri yazısı silinmez kalemle de yazılabilir. Alıcı adresi temiz veya alıcı ad ve soyadının baş harfleriyle yazılmış olan mektup postası gönderileri, taahhütlü olarak kabul edilmeyeceği gibi adresleri bu şekilde yazılmış değer konmuş mektup ve kutular, koliler ve havaleler de kabul edilmez. Alıcı adı veya adresi yerine harf veya işaretler yazılı bulunan mektup postası gönderilerinin yanlışlıkla yollama, teslim veya geri gönderilmesinden posta idaresi sorumlu olmaz. Bu madde de açıkça belirtilmemiş olan hallerde Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğüyle Dünya Posta Birliğinin anlaşmaları ve bunların icra Tüzüklerinin adreslere ilişkin hükümleri uygulanır.

Gönderici
adresi

67. Küçük paket ve ödeme şartları dışındaki adi ve taahhütlü mektup postası gönderilerine gönderici adresinin yazılması zorunlu değildir.

Alındılar

68. Kabul edilen kayıtlı posta gönderileriyle havaleler karşılığında ücretsiz bir alındı verilir.

Alındı yerine tevdi listesi veya tevdi defteri de postaca belirtilecek şartlarla kullanılabilir.

Gönderici adı ve soyadı ile tam adresi olmayan posta gönderileriyle havaleler için alındı verilmaz. Alındıyı kaybedenler posta gönderileriyle havalelerin tevdi yeri ile gün ve saatini doğru olarak bildirmedikleri ve hak sahibi olduklarını ispat edemedikleri takdirde postadan bir istekte bulunamazlar.

Alma
haberi -
Ödeme
haberi

69. Gönderici özel ücretini ödemek suretiyle tevdi sırasında olduğu gibi tevdiden sonra da bir yıl içinde kayıtlı posta gönderileri için alma haberi, havaleler için de ödeme haberi isteyebilir.

Hava mektupları (Aeorogram) alma haberli olarak kabul edilmez. Tevdi sırasında istenen alma ve ödeme haberleri basılı metne göre gönderici tarafından doldurulup ait olduğu gönderiye düşmeyecek surette ilişti-

ılır veya bağlanır ve o gönderenin üzerine de "alma haberli" yazısı yazılır veya damgası basılır. Tevdiden sonra istenen alma ve ödeme haberi kâğıtları basılı metnine göre gönderici tarafından doldurulur. Bunlar reklâmasyon formülüne eklenerek varış posta işyerlerine reklâmasyonların tabi olduğu şartlarla yollanır. Alma haberli bir posta gönderisinin veya ödeme haberli bir havalenin alıcısı teslim aldığı gönderiye veya paraya ait alma veya ödeme haberi kâğıdını imzalamak zorundadır. Bundan kaçınma halinde posta gönderisi teslim edilmez. Havale de ödenmez.

Alma veya ödeme haberinin hava ek ücreti peşin ödenmek suretiyle uçak postası ile geri gönderilmesi istenebilir. Bu takdirde alma veya ödeme haberi kâğıdının gönderici adresi yazılı olan tarafına uçak ile etiketi yapıştırılır veya uçak ile yazısı yazılır.

İmzalanmış alma veya ödeme haberi kâğıtları göndericiye adi olarak gönderilir.

70. Gönderici bu Tüzüğün 72. madde kuralları saklı kalmak üzere alındıyı göstermek, ücretini ödemek ve gerektiğinde kimliğini ispat etmek ve formülünü doldurmak şartıyla henüz alıcısına verilmemiş olan posta gönderileriyle havaleleri geri isteyebilir. Bu isteğin yerine getirilmesinde yapılacak işlemler Yönetmeliğinde belirtilir.

71. Gönderici bu Tüzüğün 72. madde kuralları saklı kalmak üzere henüz alıcısına verilmemiş olan posta gönderileriyle havalelerin:-

Adres
değiştirme
isteği

- (a) Alıcının aynı yerdeki yeni adresine götürülmesini
- (b) Alıcının bulunduğu yerde başka birisine verilmesini veya ödenmesini
- (c) İlk alıcıya teslim edilmek veya ödenmek üzere yurtiçinde başka bir yere yollanmasını
- (d) İlk alıcıdan başka birine verilmek veya ödenmek üzere yurt içinde başka bir yere yollanmasını isteyebilir.

Bu isteklerin yerine getirilmesi için alındının gösterilmesi, ücretinin ödenmesi ve gerektiğinde kimliğinin ispatı zorunludur. Alıcı kendi adresine gelen veya gelecek olan posta gönderileriyle havalelerin yeni adresine yollanmasını istediği takdirde göndericinin aksine bir talimatı bulunmadıkça yukarıda belirtilen şartlarla isteği yerine getirilir. Bu isteğin yerine getirilmesinde yapılacak işlemler yönetmeliğinde belirtilir.

Kabul edilmeyecek geri alma ve adres değiştirme istekleri

72. Kanun hükümlerine dayanılarak yetkili makamlar tarafından istenen posta gönderileriyle havaleler gönderici tarafından geri alınamıyacağı gibi bunların adresleri de gönderici ve alıcı tarafından değiştirilemez.

Tekrar yollamada alınacak ücret

73. Göndericisine geri verilmek üzere çıkış yerine geri çevrilen veya adresleri değiştirilerek başka yere gönderilen aşağıda yazılı posta gönderilerinin tekrar yollanmaları nedeniyle değer konulmuş mektup ve kutulardan yalnız değerlendirme ücreti, kolilerden yollama ücreti ve bunların değer konulmuş olanlarından ayrıca değerlendirme ücreti alınır.

Tekrar yollama ücretlerinde istisnalar

74. Herhangi bir sebeple çıkış yerine geri çevrilen veya adresleri değiştirilerek başka yere yollanan mektup postası gönderileri ile havalelerin tekrar yollanmaları için ücret alınmaz. Ancak tekrar yollama, ücreti daha yüksek olan bir yere yapılırsa ücret farkı alınır. Yanlışlıkla bir yere gelmiş olan değer konulmuş mektup ve kutuların ve kolilerin gerçek varış yerlerine gönderilmelerinden veya yanlışlıkla kabul edilmiş gönderilerin tekrar yollanmalarından dolayı tekrar yollama ve değerlendirme ücreti alınmaz. Zorlayıcı sebeplerle varış yerine götürülmeyle geri çevrilen değer konulmuş mektup ve kutuların ve kolilerin çıkış yerine tekrar yollanmalarından dolayı ücret alınmaz.

Geri verilen posta gönderilerinin ve havalelerin ücretleri

75. Gönderici tarafından geri alınan veya zorlayıcı sebepler dolayısıyla yerlerine kadar götürülemiyerek göndericiye geri verilen posta gönderilerinin ve havalelerin ücretleri geri verilmez.

Zorlayıcı sebeplerle hava yolundan gönderilemeyecek kısmen veya tamamen başka taşıtlarla yollanan uçak postası gönderilerinin uçak ek ücretleri geri verilmez.

76. Gönderici alıcısına verilememesinden ötürü veya başka sebepler yüzünden kendisine geri gönderilen posta gönderilerinin tahakkuk eden ücret ve alacak bakiyesini postaya ödemek zorundadır.

Ücret ve alacak bakiyelerinin göndericiden tahsili

77. Posta servislerince alınıp herhangi bir sebeple sahibine verilemeyen paralar üç yıl sahibinin emrinde tutulur. Bu süre paraların postaya verildiğinin ertesi gününden başlar. Aranmayan paralar bu süre sonunda Devlete gelir kaydedilir.

Elde kalan paralar

78. Gönderici veya alıcı gerekli ücreti ödemek şartıyla posta gönderilerinin ve havalelerin akıbeti hakkında haber isteyebilir.

Reklâmasyon ve bilgi isteme

Posta gönderilerinin ve havalelerin postaya verildikleri tarihin ertesi gününden başlamak üzere bir yıl içinde yapılan haber isteme "Reklâmasyon" bir yıldan sonraki üç ay içinde yapılan haber istemeye de "Bilgi isteme" denir.

Alındısı gösterilmeyen veya postaya verildiği yer tarih, saat ve diğer gerekli bilgiler verilmeyen posta gönderisi ve havale için yapılan istekler kabul edilmez. "Bilgi isteme" sonucu postayı hiçbir surette sorumlu kılmaz. Reklâmasyon ve bilgi istemeye ilişkin işlemler, yönetmeliğinde belirtilir.

79. Gönderici tarafından aynı zamanda alıcının aynı adresine gönderilmiş olan aynı türden posta gönderileri ve havaleler hakkında aynı zamanda yapılacak geri alma, adres değiştirme, reklâmasyon ve bilgi istekleri için yalnız bir formül kullanılabilir. Bu takdirde bir tek gönderinin tabi olduğu ücret alınır.

Aynı zamanda postaya verilen gönderiler hakkındaki istekler

80. Alma ve ödeme haberli posta gönderileriyle havaleler hakkında alma veya ödeme haberinin zamanında geri gelmemesi üzerine yapılan reklâmasyon için ücret alınmaz. Herhangi bir posta gönderisi veya havale hakkında yetkili

Reklâmasyon ücretinde istisnalar

resmi makamlar tarafından özel Kanunlar ve Tüzükler hükümlerine dayanılarak istenen bilgiler bu Tüzükteki "Reklamasyon" ve "Bilgi İsteme" işleminin dışındadır. Bu türlü isteklerden ücret alınmaz.

Yasaklar
Haberleşme
yazılarının
gönderilme-
sindeki
yasaklar

81. Gerek posta ile, gerek taşıma, idare ve kurumları veya kişiler aracılığı ile gönderilen her türlü basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri, küçük paketler, değer konulmuş kutular, koliler ve sair paketlerin içlerine açık olsa bile posta tekeline bulunan mektuplar veya bu mahiyette yazılar konulması bunların zarf kuşak ambalaj veya etiketlerine haberleşmeye dair yazılar yazılması veya işaretler konulması yasaktır.

Posta ile
gönderilmesi
yasak şeyler
ve istisnaları

82. (1) Aşağıda gösterilen maddelerin posta ile gönderilmesi yasaktır:-

- (a) Tabiat ve mahiyetleri veya ambalajları dolayısıyla kişileri tehlikeye düşürebilecek, posta gönderilerini kirlitebilecek veya bozabilecek, parlayıp alevlenebilecek veya patlayabilecek tehlikeli maddelerle benzerleri;
- (b) Afyon, morfin, kokain ve benzeri uyuşturucu maddelerle bu mahiyette olan diğer maddeler. (Ancak tıbbi veya fenni bir amaçla gönderildikleri ve göndericilerinin bu gibi yollamalara izinli bulundukları resmi belgelerle belirtilirse, bunlar koli veya değer konulmuş kutu içinde kabul edilip gönderilirler);
- (c) Üzerinde hakaret veya tezyif edici adresler veya yasak lâkap, ünvan ve deyimler yazılı gönderiler;
- (d) Üzerinde genel edep ve töreye uymayan veya güvenliği bozucu ve bir suç işlenmesini teşvik edici işaret, resim ve yazılar taşıyan gönderiler;
- (e) Kanun, Tüzük ve Kararlarla alınması, satılması, taşınması veya elden ele geçmesi yasak edilen her türlü maddeler;

- (f) Canlı hayvan ve böceklerle kurutulmuş veya başka surette muhafazası sağlanmış olanlar dışındaki cansız hayvanlar ve böcekler.
- (2) (a) Kapalı mektuplardan başka mektup postası gönderileri içine posta pulları;
- (b) Mektup postası gönderileriyle değer konulmuş kutular ve değer konulmamış koliler içine kâğıt para veya elinde bulunduranın, faydalanabileceği her türlü değerli kâğıtlar;
- (c) Değer konulmuş kutu ve kolilerden başka gönderilerin içlerine madeni paralar ve altın, plâtin ve gümüş külçeleriyle değerli taşlar veya bunlardan yapılmış eşya ve mücevherler ve bu gibi değerli maddeler konulması yasaktır.

83. İçlerinde yasak madde bulunduğu sezilen kapalı posta gönderilerinin açılıp içlerinin gösterilmesi kabul sırasında göndericiden istenir. Gönderici buna razı olmazsa bu gibi gönderiler kabul olunmaz. Ancak içlerinde 82. maddenin (1) fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde yazılı şeyler bulunduğu sezilen gönderiler hakkında 84. maddenin (2) fıkrasının (b), (d) ve (e) bentleri gereğince işlem yapılır. Posta, muayene edilebilecek şekilde tertip edilmesi gereken mektup postası gönderilerini re'sen muayeneye yetkilidir. Bunların içlerinden çıkacak yasak maddeler için de 84. maddenin (2) fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır. Varış yerinde içinde yasak madde bulunduğu sezilen yurici kapalı posta gönderilerinin alıcısı posta işyerine çağrılarak bunların açılması teklif olunur. Alıcı razı olursa gelen gönderiler posta dairesince teşkil olunacak bir kurul tarafından kendi önünde açılarak gerekli muayene yapılır. Alıcı razı olmazsa bunlar aynı kurul tarafından açılarak muayene edilir. İçinde yasak madde bulunmayanlar kapatılarak alıcıya verilir. Yasak madde çıkarsa bu Tüzük hükümleri uygulanır. İçlerinde yasak madde bulunduğu sezilen yurtdışı kapalı mektuplarla değer konulmuş mektupların alıcısı Posta Dairesine çağrılarak bunların açılması teklif edilir. Açılması kabul edilenler hakkında yukarıdaki üçüncü fıkraya göre işlem yapılır. Açılması kabul edilmeyenler çı-

Posta gönderilerinin muayenesi

kış memleketine geri gönderilir. Gümrükle ilgilendirilmesi gereken yurtdışına gönderilen ve yurtdışından gelen posta gönderileri hakkında gümrük mevzuatına göre işlem yapılır. Bunlardan çıkacak yasak maddeler hakkında da bu Tüzük ve Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun icra Tüzüğüyle Dünya Posta Birliğinin anlaşmaları ve bunların icra Tüzükleri hükümleri uygulanır. Üzerinde gümrükce açılabilceğine dair işaret bulunan yurtdışından gelen kapalı adi, taahhütlü ve değer konulmuş mektuplar gümrükle ilgilendirilecek posta gönderilerinden sayılır.

Yasak maddelere uygulanacak işlemler

84. (1) (a) 81. maddedeki yasağa aykırı hareket edildiği gönderilerin postaya verildiği sırada görülürse bunlar kabul edilmez. Sonradan görülürse açık veya kapalı mektuplardan ve haberleşmeye dair yazılar taşıyan diğer kâğıtlardan ağırlıklarına göre iki kat mektup ücreti alınır. Bu türlü yazılar tahta kumaş, ambalaj malzemesi, kitap, resim gibi ayrılması mümkün olmayan ağır şeyler üzerinde bulunursa ilk ağırlık kademesinde bir mektubun iki katı oranında posta ücreti alınır.
- (b) Taşıma idare ve kurumları veya kişiler aracılığı ile gönderilen paketler ve sairede rastlanan yasaklar hakkında posta tekeli ni bozma hareketlerine ilişkin hükümler uygulanır.
- (2) (a) 82. maddenin (1) fıkrasının (a) bendinde yazılı tehlikeli maddeler postaya verilirken görülürse kabul edilmez. Ara merkez ve varış yerinde görülenlerden:
- (i) Parlayabilecek, alevlenebilecek, maddeler posta memurlarından kurulan bir kurul tarafından yok edilerek keyfiyet bir tutanakla tesbit olunur.
 - (ii) Kişiler tarafından alınıp satılması, elden ele geçmesi veya saklanması yasak olan patlayıcı ve öldürücü maddeler bir tutanakla yetkili mercilere teslim olunur.

- (b) Gönderme yetkileri olmayan kişiler tarafından Postaya getirilen veya yolda yahut varış yerinde görülen afyon, morfin, kokain ve benzeri uyuşturucu maddeler bir tutanakla Cumhuriyet Savcılığına teslim olunur.
- (c) Üzerinde hakaret veya tezyif edici veya kanunla yasak edilmiş lâkap, ünvan ve deyimler yazılı gönderiler postaya verilirken görülürse kabul edilmez. Postaya verildikten sonra görülenler varış yerine yollanmaz ve gelenler de dağıtılmaz. Göndericisi belli olanlar geri verilir. Belli olmayanlar yok edilerek keyfiyet bir tutanakla tesbit olunur.
- (d) Üzerinde genel edep ve töreye uymayan veya güvenliği bozucu ve bir suç işlenmesini teşvik edici işaret, resim ve yazılar taşıyan gönderiler nerede görülürse görülsün başka yere yollanmaz; dağıtılmaz ve gönderenlere de geri verilmez. Bunlar incelenmek ve gerekli kanuni işlem yapılmak üzere bir tutanakla görüldükleri yerin Cumhuriyet Savcılığına verilir.
- (e) Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Kararlarla alınması, satılması, taşınması veya elden ele geçmesi yasak edilen her türlü maddeler nerede görülürse görülsün el konularak bunları yasak eden Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Kararlara göre işleme tabi tutulur.
- (f) 82. maddenin (1) fıkrasının (f) bendinde belirtilen canlı ve cansız hayvanlar ve böceklerden yanlışlıkla kabul edilmiş olanlar görüldükleri yerde yok edilir ve bir tutanak düzenlenir. Varış yerine kadar gelmiş olanlardan alıcısının müracaatına kadar saklanması bir sakınca görülmeyen ve ilgili Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Kararlar hükümlerinde teslimine mani bir kayıt bulunmayanlar sahiplerine teslim edilir. Alıcısına teslimine cevaz verilmemiş olanlar yok edilerek bir tutanak düzenlenir.

- (g) (i) Yurtiçi kapalı mektuplardan başka türdeki mektup postası gönderilerinden çıkan posta pulları ile yurtiçi mektup postası gönderileri, değer konulmuş kutu ve değer konulmamış kolilerden çıkan kâğıt para ve elinde bulunduranın faydalanabileceği değerli kâğıtlar, taşıdıkları gerçek değerlere göre değerlendirme ücreti iki kat alındıktan sonra alıcısına verilir.
- (ii) Yabancı memleketlerden gelen adi ve taahhütlü kapalı mektuplardan çıkan damgalı ve damgasız pullarla kapalı taahhütlü mektuplardan çıkan kâğıt para ve elinde bulunduranın faydalanabileceği değerli kâğıtlar değerlendirme ücreti alınmadan alıcıya verilir. Diğer tür mektup postası gönderileriyle değer konulmuş kutulardan ve değer konulmamış kolilerden çıkanlar yurtdışı değerlendirme ücreti alındıktan sonra alıcıya verilir.
- (iii) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerindeki "elinde bulunduranın faydalanabileceği değerli kâğıtlar" deyimini ile çek, banka gişelerinde kolaylıkla paraya çevrilebilen senet ve benzerleri kastedilmiştir.
- (h) Mektup postası gönderileriyle değer konulmuş mektuplar ve değer konulmamış kolilerden çıkan madeni paralar ve altın, plâtin ve gümüş külçeleriyle değerli taşlar veya bunlardan yapılmış eşya ve mücevherler biçilecek değerlerine göre değerlendirme ücreti yurtiçi gönderilerinden iki kat olarak, yurtdışından gelenlerden ise tarifesinde yazılı değerlendirme ücreti alındıktan sonra alıcıya verilir.
- (i) Yukarıdaki hükümler gereğince yokedilen veya yetkili makamlara teslim edilen kayıtlı posta gönderileri hakkında göndericiye bilgi verilir.

85. Posta, kolay kırılabilen veya eksik ve yetersiz ambalaj edilen yahut tabiatları gereğince kolayca bozulabilecek veya hasara uğrayabilecek ve fena kokular yayabilecek maddeleri belirtilen ölçülere uysa bile, kabul zorunda değildir.

Postanın kabule mecbur olmadığı maddeler

86. Postrestant ve posta abone kutusu adresliler dışındaki mektup postası gönderileri alıcının adresine götürülerek dağıtılır.

Dağıtma teslim ve ödeme Testim ve ödeme yeri

Değer konulmuş mektup ve kutular, koliler ve havaleler haber kâğıdı ile çağrılan alıcılarına posta işyerinde teslim edilir veya ödenir.

Posta imkân bulduğu yerlerde posta gönderileriyle havalelerden belirli ağırlık değer ve bedele kadar olanlarını ücret almaksızın konutta teslim edebilir veya ödeyebilir.

87. Posta ile daimi ilişkisi bulunan ve her zaman aynı adreste çok sayıda mektup postası gönderisi alanların veya aynı adrese gönderenlerin istekleri üzerine bu gönderiler kapalı torbalarla gönderilip teslim edilebilir. Torba etiketlerine gönderilen merkezin adı ile alıcının adresi yazılır. Bu torbalar taahhütlü olabilir ve tesliminde tek posta gönderisi sayılır. Bunların taahhütlü olmayanları posta taşıtlarından veya posta işyerlerinden, taahhütlü olanları Posta Dairelerinden alınabilir.

Alıcı adına hazırlanan kapalı torbaların teslimi

Posta Dairesi torbalar için depozito isteyebilir.

88. Posta Dairesi, adlarına gelen posta gönderilerini Posta işyerinden almak isteyenlere kiraya vermek üzere uygun göreceği yerlerde posta abone kutuları bulundurur. Posta abone kutusu kiralamak isteyen, kutunun bulunduğu Posta Dairesine başvurur. İstekli konut veya işyeri adresini bildirmek ve gerektiğinde kimliğini ispat etmek zorundadır.

Posta abone kutuları kiraya verme

Uydurma ad kullananlara ve reşit olmayanlara kutu verilmez. Ancak bir meslek ve sanat sahibi olan küçüklere veli veya vasilerinin yazılı izni ile kutu verilebilir. BİR abone kutusu gerçek veya tüzel yalnız bir kişiye verilir. Abone, kutusunu başkasına terk ve devredemez. Posta İdaresi abonenin ölümü veya tüzel kişiliğin sona ermesi halinde kutuyu kapatır. Ancak ölen abonenin soyadını taşıyan ve evvelce bu kutudan yararlanmakta olan aile fert-

leri kira süresi sonuna kadar bu kutudan yararlanmaya devam edebilirler. Posta bu Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine uymayan abonelerin kutularını kapatabilir ve başkasına kiraya verebilir.

Posta abone kutularının kullanılması

89. Posta abone kutularına üzerinde kutu numarası yazılı olmak şartıyla kutu abonesine veya onun aracılığı ile başka bir kişiye gönderilen adi mektup postası gönderileri, kayıtlı posta gönderilerinin ve havelelerin haber kâğıtları konulur. Bundan başka şehir dağıtım bölgesi içinde veya dışında bulunan kurumlar tarafından kiralanmış kutulara abonenin izniyle kurumlarda çalışanlar adına gelen gönderiler de konulabilir. Abone, konut veya işyeri adresiyle adına gelen mektup postası gönderilerinin ve haber kâğıtlarının kutuya konulmasını yazı ile isterse, bunlar da kutuya konulur. Herhangi bir sebeple kutuya konulmamış olanlarından Posta idaresi sorumlu olmaz. Ancak bunlardan bir kısmının kutuya konulması diğer bir kısmının konut veya işyeri adresine götürülmesi yolundaki istekler kabul edilmez. Alıcı ad ve soyadı yazılmayıp yalnız kutu numarası adresiyle gelen kayıtlı posta gönderileriyle havelelerin haber kâğıtları kutuya konulmaz bunlar geri gönderilir.

Dağıtım zamanı

90. Posta Dairesi, Posta gönderilerinin dağıtılması ve havelelerin ödenmesi zamanlarını, dağıtım ve ödeme ile ilgili diğer hususları mahalli ihtiyaç ve imkânlar göre tesbit eder.

Teslim alma hakkı

91. Genel olarak posta gönderileriyle haveleleri teslim alma hakkı alıcındır. Ancak aşağıdaki maddelerde gösterilen istisnalar saklıdır.

Posta gönderileriyle paraların verilebileceği yetkili yerler

92. Aleyhlerine mala el koyma veya haciz kararı verilmiş bulunanlar tarafından gönderilen veya bunlar adına gelen değer konulmuş mektup ve kutular, koliler havale bedelleri ve bunların başkalarından tahsil edilmiş alacakları yetkililerin yazılı isteği üzerine kanunla belirtilen yerlere teslim edilir veya ödenir.

Velilik veya vasilik altında bulunanların posta gönderileriyle haveleleri

93. Velilik ve vasilik altında bulunanlara ait posta gönderileriyle haveleler kanuna göre bunları almaya yetkili olanlara verilir.

Görünüşe göre mümeyyiz olduğu açıkça anlaşılan kişilere gelen ödeme şartlılar dışındaki posta gönderileriyle havaleler kendilerine verilebilir. Bunların adına gelen ödeme şartlı posta gönderilerinin kendilerine teslim edilebilmesi için kanuni temsilcilerinin yazılı izni bulunması şarttır.

Vasilik altına alındığı ilgili posta işyerine resmen bildirilmemiş olan 18 yaşından büyük kişilere ait posta gönderileriyle havalelerin kendilerine tesliminden veya ödenmesinden Posta İdaresi sorumlu tutulamaz.

Hacir altına alındıkları ilgili posta işyerine bildiren kişiler adına gelen posta gönderileriyle havalelerin teslimi ve ödenmesi hususunda hacir hükmüne göre işlem yapılır.

94. Resmi Daireler, ticarethaneler, kurum, ortaklık ve benzerleriyle diğer tüzel kişiler adına gelen posta gönderileriyle havaleleri almaya bunların müdür, amir, başkan ve benzerleri olarak tanınan ve gerektiğinde bu sıfatlarını ispat eden görevlileri veya yetkililer tarafından tayin edilecek mutemetler yetkilidirler.

Resmi daireler, ticarethaneler ve tüzel kişiler adına gelen posta gönderileri ve havalelerin teslim ve ödenmesi

95. Büyük ticaret hanlarıyla kapıcı veya odacısı bulunan apartmanlarda oturanlar cümle kapısı girişinde üzerinde ad ve soyadları yazılı özel mektup kutuları bulundurmaya zorunludurlar. Kutusu bulunanlara ait adi posta gönderileri bu kutulara konulur. Bulunmayanlara ait olanlar da buraların kapıcı veya odacı gibi sürekli hizmetlerine verilir.

Büyük ticaret hanları ile apartmanlara ait adi posta gönderilerinin teslimi

Dağıtıcılar adi posta gönderileri için kapıcı veya odacısı bulunan veya bulunmayan han ve apartmanların zemin katlarından yukarı çıkmaya mecbur edilemezler.

96. Serbestçe girilemeyen fabrika, büyük imalâthane, tamirhane, tersane gibi yerlerle otellerde bulunanlara gelen adi ve taahhütlü mektup postası gönderileri ve diğer kayıtlı posta gönderileriyle havalelerin haber kâğıtları buraların müdürlerine veya bunların yazı ile gösterecekleri memurlarına veya mutemetlerine verilir. Serbestçe girilemeyen veya açıkta demirlemiş bulunan gemilerdeki kimselere gelen adi ve taahhütlü mektup postası gönderileri diğer kayıtlı posta gönderileriyle havalelerin haber kâğıtları geminin mensup olduğu acentaya veya temsilcisine verilir. Okullar-

Serbestçe girilemeyen yerlerde oturanlara gelen adi posta gönderileriyle haber kâğıtlarının teslimi ve havalelerin ödenmesi

daki öğrencilere Mahpus ve tutuklulara ve hastahanelerdeki hastalara gelen posta gönderileriyle paralar, buraların müdürlerine veya yazı ile gösterecekleri mutemetlerine verilir. Kayıtlı posta gönderileri ve havalelerin alıcılarının kendilerine teslim edilebilmesi veya ödenebilmesi için bunların haber kâğıtlarının sözü geçen müdürler tarafından onaylanması gereklidir. Fakülte ve yüksek okul öğrencileri hakkında yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

Öğrenci yurtlarında kalan öğrenciler adına gelen adi ve taahhütlü mektup postası gönderileri, diğer kayıtlı posta gönderileriyle havalelerin haber kâğıtları bu yurtların sorumlu idare amirleri veya bunların tayin edecekleri mutemetlerine verilir.

Ordu mensuplarına gelen posta gönderilerinin ve havalelerin teslimi

97. Ordu mensuplarına gelen posta gönderileriyle havaleler Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığınca kararlaştırılan kurallar dairesince teslim olunur ve ödenir.

Alicısı bulunamayan posta gönderileri ve haber kâğıtlarının teslimi

98. Alıcı, adresinde bulunamazsa adi ve taahhütlü mektup postası gönderileri, değer konulmuş mektup ve kutular, koliler ve havalelerin haber kâğıtları kendisiyle birlikte oturan ailesi fertlerinden veya hizmetçilerinden yetişmiş olan birine, bunların da bulunamamaları halinde aynı yerde oturan müdür, memur, mal sahibi gibi kimselere verilebilir.

"Alicının kendisine verilecek" kaydını taşıyan taahhütlüler ve değer konulmuş mektup ve kutular

99. Ek ücreti ayrıca tahsil edilmek suretiyle kabul edilen ve üzerinde "Alicının Kendisine Verilecek" yazısını taşıyan alma haberli taahhütlü mektup postası gönderileriyle alma haberli değer konulmuş mektup ve kutular, alıcının kendisine teslim edilir; kendisine teslim edilemeyenler geri gönderilir. 92. madde hükmü bu kayıtlı kabul edilmiş olan posta gönderilerine de uygulanır. Vehlik veya vasilik altında bulunanlara gelen "alıcının kendisine verilecek" kaydını taşıyan posta gönderileri de 93. maddede belirtilen vehkullere verilir.

Alicısı ölmüş olan posta gönderilerinin teslimi ve havalelerin ödenmesi

100. Alicısı ölmüş olan adi mektup postası gönderilerinin teslim almaya mirasçıları yetkilidir.

Diğer kayıtlı posta gönderileri ve havaleleri için göndericinin isteği sorularak alınacak cevaba göre işlem yapılır.

101. Posta gönderilerinin teslim edilmesi için, varsa posta ücretleriyle diğer paraların alınması, kayıtlı posta gönderileri ve havalelerin teslim ve ödenmesi için ayrıca ilgili formlara imza alınması şarttır. Alıcının teslimden önce posta gönderisinin içeriğini görmek yolundaki isteği yerine getirilmez. Ancak postada hasara uğramış veya ambalaj edilmiş posta gönderileri istek üzerine teslimden önce açılabilir.

Teslim ve ödeme

102. Adına gelmiş veya gelecek olan posta gönderileriyle havaleleri almaya üçüncü bir kişiyi yetkili kılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler; üzerinde yetkili kılının tatbik imzası da bulunan bir yazı ile durumu ilgili Posta Dairesine bildirmek zorundadır.

Üçüncü kişilere teslim ve ödeme

Doğruluğu kesin olarak bilinemeyen her imza için yetkili makamın tasdiki istenebilir.

Posta Dairesine verilen yazılar süreli iseler, o sürenin sonuncu günü akşamına kadar, süresiz iseler verenler tarafından yazı ile iptal edilinceye kadar, iptal vaki olmasa bile veren daire, ticarethane, kurum, ortaklık ve benzerleriyle diğer Tüzel kişilerin ortadan kalktığı yahut alıcının öldüğü haber alınmaya kadar geçerli olurlar, posta bu arada üçüncü kişiye yapılmış olan teslim veya ödenmeden sorumlu olmaz, üçüncü kişinin azledildiği ilgili posta dairesine ayrıca yazı ile bildirilmedikçe buna yapılan teslim veya ödemelerden posta idaresi sorumlu tutulamaz.

103. Kayıtlı posta gönderileriyle havalelerin bedelleri görevlilerce tanınmayan alıcılara kimliklerini ispat etmek şartıyla teslim olunur veya ödenir.

Kimlik ispatı

Bu ispat; posta kimlik kartı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kimlik kartı, veya görevli personelce tanınmış ödeme gücü olan bir kişinin alıcının kimliğini yazı ile tasdik ve sorumluluğu kabul etmesiyle olur. Yabancıların, pasaport veya ikamet tezkereleri de ispat belgesi olarak kabul edilir.

104. Alıcı bir posta gönderisini veya havaleyi kabul etmek istemezse keyfiyeti bu gönderinin veya haber kâğıdının yahut bunlarla ilgili kayıt ve kâğıtların uygun yerine yazıp imza eder. Alıcı yazmaktan ve imzalamaktan imtina ettiği takdirde görevli personel durumu açıklayan bir yazı yazıp imzalar.

Posta gönderisi ve havalenin alıcı tarafından kabul edilmemesi

Teslim edil-
miş posta
gönderisinin
geri alın-
bilmesi

105. Alıcı kendisine teslim edilmiş olan bir posta gönderisini geri vermek isterse bu kabul edilmez. Ancak bu Tüzük uyarınca gerçek alıcıdan başkasına teslim edilmiş olan mektup postası gönderisi geri verilirse kabul edilir ve bunlardan açıldığı anlaşılan posta gönderilerinin üzerine keyfiyet geri verenlere şerh ve imza ettirilir.

Ardiye
ücreti

106. Posta Dairesince belirtilen süre içinde alınmayan koli, ardiye ücretine tabi tutulur. Alıcısına teslim edilemeyen kolinin ardiye ücreti göndericiden alınır.

Alıcının kusuru olmamak şartıyla gümrükleme işinin veya diğer işlemlerin yapılması yüzünden geçecek günler için ardiye ücreti alınmaz.

Postrestant ücreti alınması ardiye ücretinin alınmamasına sebep teşkil etmez.

Posta gönde-
rileri ve
havalelerin
elde kalması

107. Aşağıdaki maddelerde yazılı sebeplerle alıcılara verilmemiş veya ödenmemiş olan posta gönderileri ve havaleler elde kalmış sayılır.

Kabul edil-
meyen veya
alıcısı bu-
lunmayan
posta gön-
derileri

108. Üzerinde yazılı adreste bulunamayan veya tanınmayan yahut yeni adresini bildirmeden başka yere giden veya alıcı tarafından kabul edilmeyen mektup postası gönderileriyle değer konulmuş mektup ve kutular ve Posta havaleleri hemen çıkış yerine geri gönderilir. Alıcı adresinin değişmesi halinde, mektup postası gönderileriyle değer konulmuş **mektup ve kutular ve havaleler**, üzerinde göndericinin tekrar yollamaya engel bir şerhi bulunmadıkça alıcının yeni adresine gönderilir. Ödenmesi gerekli ücret ve resimleri veya ödenmesi şart edilen paraları, alındıkları veya kayıtlı bulundukları defterdeki özel yerleri, alma veya ödeme haberleri imza edilmeyen kayıtlı posta gönderileri ve havaleler için de birinci fıkra hükmü uygulanır.

Alıcısı
ölmüş olan
posta gön-
derileri

109. Alıcısı ölmüş olup da mirasçıları tarafından 15 gün içinde kabul edilmeyen mektup postası gönderileri bu sürenin sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Alıcısı ölmüş olan değer konulmuş mektup ve kutularla havaleler hakkında teslim ve ödeme teşebbüsünde bulunulmadan göndericinin isteği sorularak buna göre işlem yapılır.

Göndericiden cevap alınamaması halinde değer konulmuş mektup ve kutularla havaleler bu Tüzükte yazılı bekletme süreleri sonunda çıkış yerlerine geri gönderilir.

110. Adresinde hazır bulunamadığı için alıcısına verilmeyen ve haber kâğıdı bırakıldığı halde bir hafta içinde alınmayan mektup postası gönderileriyle konutta teslimi gerekli değer konulmuş mektup ve kutular bu süre sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Adresinde hazır bulunmayanlara ait gönderiler

111. Haber kâğıdı bırakıldığı halde 15 gün içinde alınmayan değer konulmuş mektup ve kutular bu süre sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Posta Dairesinden alınmayan değer konulmuş mektup ve kutular

112. Hazır bulunmadığı için alıcıya adresinde ödenemeyen ve alıcısı haber kâğıdı ile çağrıldığı halde bedeli alınmayan havaleler, gelişinden itibaren bir ay sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Ödenmeyen haveleler

Ödeme şartlı gönderilerin tahsil edilen bedellerine ait havalelerle mutemetler tarafından ilk göndericilere geri yollanan paralara ait havaleler çıkış yerine geri gönderilmez.

113. Postrestant adresiyle gelen veya saklanması alıcı tarafından yazılı istenen mektup postası gönderileri, değer konulmuş mektup ve kutularla haveler alıcı tarafından iki ay, ödeme şartlılar 15 gün içinde alınmazlarsa bu sürelerin sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Postrestant adresli alınmayan gönderiler

114. Posta abone kutularına konulan adi mektup postası gönderileri, kutu kira süresinin bitimine kadar alınmazlar ve bunların kutu kiracısının yazılı isteğine rağmen konutunda da teslimi mümkün olmazsa çıkış yerine geri gönderilir değer konulmuş mektup ve kutularla havaleler geldikleri tarihten başlayarak bir ay, ödeme şartlılar 15 gün içinde alınmazsa çıkış yerine geri gönderilir.

Posta Abone kutusu, adresli alınmayan gönderiler

115. Çıkış yerine geri gelen mektup postası gönderileriyle değer konulmuş mektup ve kutulardan, göndericileri belli olanlar kendilerine verilir. Göndericisi belli olmayanlar bunlar tarafından aranmaları beklenerek adi gönderiler üç ay ve taahhütlü gönderilerle değer konulmuş mektup ve

Çıkış yerine geri gelen gönderilere uygulanacak işlem

kutular bir yıl saklanır ve kaydedilecekleri özel listelerle postalarda ilân edilir. Bu sürelerin sonunda sahibi çıkmayanlar Posta Dairesi Müdürlüğüne gönderilir. Bunlar Müdürlükte, Müdür tarafından seçilecek 3 kişilik bir kurul önünde açılarak içlerindeki yazılardan göndericisi anlaşılabilenler bir yazı ile birlikte başka bir zarfa konularak kendilerine gönderilir, anlaşılamayanlar ve bir değeri bulunmayanlar yakılır. Göndericisi bilinmeyen ve elde kalmış posta gönderilerinden çıkan paralarla değerli maddeler Posta Dairesi Müdürlüğü tarafından teşkil ettirilecek 3 kişilik bir satma komisyonunca yapılan satıştan elde edilecek bedelleri, varsa postaca alınacak ücretler çıkarıldıktan sonra emanet hesabına alınır; satıştan itibaren iki yıl içinde aranmazlarsa gelir kaydedilir. Açılan gönderiler hakkında yapılan işlemler bir tutanakla belirtilir. Açılan posta gönderilerinden yasak maddeler çıkarsa bunlar hakkında gerekli işlem yapılır.

Bedeli göndericisine ödenemeyen havaleler postaya verildikleri tarihten başlayarak 3 yıl bekletilir ve bu süre sonunda gelir kaydedilir.

Havale bedelinin göndericisi tarafından alınmayacağına bildirilmesi halinde, alıcısı da 3 yıllık süre içinde sahibi sayılır.

Elde kalan koliler

116. Gönderici 34. madde gereğince kolinin alıcıya teslim edilememesi halinde yapılmasını istediği işlemi kolinin üzerine ve yollama kâğıdının özel yerine işaret etmediği ve koli de alıcısına verilmediği yahut göndericinin isteği yerine getirilmediği takdirde koli elde kalmış sayılır.

Kolilerin varış yerinde bekleme süresi

117. Geldiği alıcısına haber kâğıdı gönderilmek suretiyle bildirilen koli, haber verildiği tarihin ertesi gününden itibaren alınmak üzere bir ay bekletilir. Bu süre içinde alınmayacağı bildirilen koli, bildirildiği tarihte, alıcısına haber verilemeyen veya haber verildiği halde alınmayan Koli de bir ayın sonunda; Postrestant adresiyle gelen veya saklanması alıcı tarafından yazı ile istenilen koliler geldikleri tarihten başlayarak iki ayın sonunda; posta abone kutusu adresiyle gelen koliler geldikleri tarihten başlayarak bir ayın sonunda; ödeme şartlı olan bütün koliler (Postrestant adresliler de dahil) 15 gün içinde alınmazlarsa bu sürenin sonunda çıkış yerine geri gönderilir.

Gönderici 34. madde hükmüne göre kolinin teslim edilmediğinin kendisine bildirilmesini istemişse bekletme süresi teslim edilmeme haberinin varış yerine gönderildiği tarihten başlar. Gönderici teslim edilememe haberi kâğıdına yukarıda yazılı süre içinde karşılık vermezse bu sürenin sonunda koli geri gönderilir.

Adres bırakmaksızın başka yere gidenler adına gelen kolilerle alıcısı tanınmayan veya adres yanlışlığı sebebiyle bulunmayan koliler bekletilmeyerek çıkış yerine geri gönderilir. Başka bir yere taşınmış olan ve yeni adresi bilinen kimseler adına gelen koliler için alıcı önceden yazı ile başka yolda bir istekte bulunmamışsa göndericinin isteğine göre işlem yapılır.

118. Alıcısı ölmüş olan veya haber kâğıdı gönderildikten sonra ölenlerin kolileri için göndericinin isteği sorularak buna göre işlem yapılır.

Alıcısı
ölmüş olan
koliler

Göndericiden cevap alınamaması halinde koli bu Tüzükte yazılı bekletme süreleri sonunda geri gönderilir.

119. (1) Gönderici herhangi bir sebeple alıcısına teslim edilemeyen kolinin terk edilmiş sayılmasını koli üzerinde ve yollama kâğıdının özel yerinde göstermiş olursa veya kendisine gönderilen teslim edilememe haberi üzerine bu yolda talimat verirse bu koli postaya terk edilmiş olur.

Terkedilen
koliler

(2) Yukarıdaki fıkra hükmüne göre terkedilen kolilerden:-

- (a) Alıcısı tarafından kabul edilmeyenler kabul edilmediğinin bildirildiği tarihte;
- (b) Teslim edilememe haberi üzerine terkedilenler göndericinin talimatı alındığı tarihte;
- (c) Değerleri 117. maddede yazılı süreler sonunda varış yerinde görevli komisyon tarafından gönderici hesabına satılır. Bu kolilerin satışlarından elde edilen bedeller, varsa postaca alınması gereken ücretler çıkarıldıktan sonra posta veya banka havalesiyle göndericiye yollanır ve havale

veya banka ücreti de gönderilen paradan çıkarılır. Satıştan elde edilen para ile bu paradan düşülen masraflar havale kuponunda gösterilir veya göndericiye bilgi verilir.

İçinde bozulan veya çabuk bozulabilecek maddeler bulunan koliler

120. Gideceği yere ulaşmadan veya sahiplerine teslim edilemeden içindeki maddelerin bozulacağı anlaşılan koliler, varış ve gerektiğinde ara posta merkezlerinde kurulacak bir kurul tarafından açılarak görevli komisyon eliyle göndericisi hesabına derhal satılır. Bu satıştan elde edilecek para 119. maddede belirtildiği gibi göndericiye yollanır ve bu konuda düzenlenecek olan tutanağın bir nüshası göndericiye verilmek üzere çıkış merkezine gönderilir.

İçinde satılması mümkün olmayan bozulmuş maddeler bulunan koliler görüldüğü posta merkezinde kurulacak bir kurul önünde yokedilir.

Geri gelen koliler

121. Geri gelen koliler, tekrar taşıma, varsa ardiye ve diğer ücretler alındıktan sonra göndericiye teslim olunur. Gönderici bulunamazsa veya kendine haber verilemezse posta dairesinde kolinin geri geldiği üç ay süre ile ilân olunur. Bu süre içinde aranmayan koliler Posta Dairesi Müdürlüğüne gönderilir. Müdürlükte 115. madde gereğince kurulan satma kurulu tarafından koliler açılarak içindekiler tesbit edilir. Bunlar para ise aynen, değilse satma komisyonunca satılarak bedelleri postaca alınması gereken ücretler çıkarıldıktan sonra gönderici hesabına emanet hesabında saklanır. Bu kolilerin postaya verildikleri tarihin ertesi gününden başlayarak 3 yıl içinde gönderici tarafından aranmayan bedelleri gelir kaydedilir.

Elde kalarak satılan kolilerin satışından elde edilen paralar gönderici tarafından alınmadıkça bunlardan eksik kalmış ücret aranmaz.

Terkedilme sayılmayan hal

122. Geri gelen ve geldiği göndericiye haber verilen koliler hakkında terkedilmiş koli işlemleri uygulanmaz.

Sorumluluk Sorumluluğun sınırı 28/1984

123. Posta Dairesi üzerine aldığı görevleri Posta Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası ile bu Tüzük hükümleri dairesinde yapmamaktan, havaleler, ödeme şartlı gönderiler ve diğer işlemler dolayısıyla tahsil et-

ğı paralarından ancak Yasada ve bu Tüzükte belirtilen hallerde tayin edilen hadler içinde sorumludur.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden gönderilen bir posta gönderisinin milletlerarası sözleşme ve uzlaşmalara göre sorumluluk kabul eden yabancı bir memlekette kaybolması veya hasara uğraması halinde posta ilgili yabancı memleketin vereceği tazminat derecesinde sorumludur. Zarar veya hasar, posta servisinden dolayı Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun İcra Tüzüğü ile Dünya Posta Birliğinin anlaşmaları ve bunların İcra Tüzüklerine göre sürekli olarak veya harp, isyan gibi sebeplerle geçici bir zaman için sorumluluk kabul etmeyeceğini yahut kabul edeceği sorumluluğun sınırlı olacağını bildiren bir memlekette o zaman içinde meydana geldiği veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti toprakları dışında meydana gelip de Posta tarafından ilgili özel taşıma teşebbüsleri aleyhine dava açılmadan bu zararın ödenmesi mümkün olmadığı takdirde posta idaresi sorumlu değildir. Bu halde gönderici isterse, Posta Dairesi dava hakkını kendisine devreder. Posta Dairesi, posta kanunu ile bu Tüzük hükümlerine göre yok ettiği veya yetkili makamlara verdiği posta gönderileriyle paralar için de sorumlu değildir.

124. Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun İcra Tüzüğü hükümleri dairesinde yurtiçi veya yabancı memleketler posta merkezleri tarafından verilmiş bir posta kimlik kartının gösterilmesi üzerine alıcısına teslim edilen Posta gönderileri ve ödenen havalelerden dolayı posta teslim veya ödemenin muntazam bir posta kimlik kartına dayanılarak yapıldığını ispat etmek şartıyla sorumluluktan kurtulur.

Posta kimlik
kartlarında
sorumluluk

Posta İdaresi muntazam bir posta kimlik kartının kaybolmasından, çalınmasından veya hile ile kullanılmasından doğabilen sonuçlardan sorumlu tutulamaz.

125. Posta Dairesi aşağıda yazılı hallerde;

- (a) Zarar ve hasar zorlayıcı sebeplerden veya göndericinin kusurundan ileri gelirse;
- (b) Zarar ve hasar, o maddenin tabiatı gereğinden bulunursa;
- (c) Posta gönderisinin içinde yasak şeyler varsa;
- (d) Zorlayıcı sebeplerle kayıtların ve belgelerin elden çıkması yüzünden gönderiler, gönderinin ve paranın sahibine verildiğini ispat mümkün olamıyorsa ve sorumluluk da başka surette tesbit edilemiyorsa;

Sorumluluk-
tan kurtulma

- (e) Değer konulmamış posta gönderilerinin içinde değerli bir şey bulunmadığı veya gönderilen gönderiye hile ile gerçek değerinden fazla değer gösterildiği anlaşırsa;
- (f) Gönderici postaya verdiği gönderi veya hava-leyi kanuni süre içinde aramamış olursa; Sorumluluktan kurtulur.

Tabiat ve mahiyetleri bakımından hasar (kırılma, bozulma, kokma) tehlikesi kuvvetli bulunan maddeler de zararın bu yüzden ileri geldiği kabul olunur. Ancak gönderme sırasında alınacak özel bir tedbir için ek ücret alınmışsa Posta İdaresi sorumludur. Hak sahibi tarafından, itirazsız kabul edilen posta gönderilerinden Posta İdaresi sorumlu değildir.

Teslim alındıktan sonra zarar veya hasar hakkında yapılan başvurular kabul edilmez.

Göndericinin sorumluluğu

126. Taşınması kabul edilmeyen gönderinin yollanması ve kabul şartlarına uyulmaması nedeniyle bir posta gönderisinin, posta hizmetinde bir kusur olmaksızın diğer posta gönderilerine veya posta personeline yapacağı zararlardan gönderici sorumludur.

Başvurma hakkı ve zaman aşımı

127. Postaya verilen kayıtlı posta gönderileri havale bedelleri ve ödeme şartlı gönderilerden tahsil edilen paralar için hak arama veya tazminat istemek yahut dava açmak hakkı göndericininindir.

Gönderici bu hakkını alıcıya devredebilir.

Göndericinin bu hakkını alıcıya devrettiğini bildiren yazı alıcı tarafından verilirse posta bu belgedeki imzanın tasdikini isteyebilir.

Alıcı, içi alınmış veya hasara uğramış bir koliyi teslim alırken ihtirazi kayıt ileri sürmüş olursa başvurma ve tazminat alma hakkı kendisine geçer. Başvurma hakkı gönderilerin postaya verildiği tarihin ertesi gününden başlayarak bir yıl sonunda zaman aşımına uğrar. Bu süre içinde Postaya veya mahkemeye başvurulursa bu süre kesilir. Bununla beraber başvurma üzerine yapılan inceleme veya araştırma sonucunun ilgililere bildirildiği tarihten itibaren yeni bir süre başlar. Bu süre yeni bir başvurma ile tekrar kesilmez.

Posta Dairesi kendisine başvurulması veya mahkeme yahut icraya başvurulduğunun tebliği hallerinde, luzumlu kayıt ve belgeleri anlaşmazlığın çözümüne kadar saklar. Posta İdaresi anlaşmazlık konusu ile ilgili olmayan posta servisine ait evrakı 2 yıldan fazla bir süre ile saklamak zorunda değildir.

128. Göndericinin veya alıcının tazminat istekleri zarar veya hasarın kesin bir suretle anlaşılmasından sonra sonuçlandırılır.

Tazminat isteklerinin sonuçlandırılması

Hak sahibi, verileceği kendisine tebliğ edilen tazminatı tebliğ tarihinden başlayarak iki yıl içinde alabilir. İki yıldan sonra bu husustaki istek kabul edilmez.

129. Postada meydana gelen kayıp, çalınma veya hasar için aşağıda gösterilen miktarlarda tazminat verilir. Adi mektup postası gönderilerinin postaya verildiği herhangi bir surette ispat edilse bile bunların kaybolmalarından çalınmalarından veya hasara uğramalarından dolayı tazminat verilmez.

Tazminatın miktarı ve ödenmesi

Taahhütlü bir mektup postası gönderisinin ancak kaybolması halinde tazminat verilir. Bunların içlerindeki şeylerin kaybı, çalınması veya hasarından dolayı tazminat verilmez. Değer konulmamış bir kolinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde kolinin postaya verildiği yer ve zamandaki gerçek değeri ve uğradığı zarar derecesi gözönüne alınarak aşağıda 130 maddede belirtilen miktarı aşmamak üzere, tazminat verilir. Değer konulmuş mektup, kutu ve kolinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde konulmuş olan değeri geçmemek şartıyla hasar veya eksiklik derecesinde tazminat verilir. Ancak Posta İdaresi gönderilen posta gönderisi içindeki eşyanın postaya verildiği zaman konmuş olan değerden daha az değerde olduğunu ispat ederse, bu eşyanın gerçek değerine göre tazminat verir.

Kaybolan gönderide kanun yoluyla hükümsüzleştirilmesi mümkün olan kâğıtlar bulunuyorsa, Postanın bu kâğıtları hükümsüzleştirmek yoluna gidebilmesi için hak sahibinin buna koydurduğu değere ve buna müsteniden alacağı tazminat bedeline kadar olan hakkını Posta Dairesine bırakması gerekir. Hak sahibi bu Tüzüğe göre hakkı

olan miktardan daha az tazminat isterse kendisine o miktar tazminat verilir. Sonradan bunun artırılması isteği kabul edilmez. Tazminat ödenecek taahhütlü mektup postası gönderilerinden alınmış olan posta ücretlerinden hiçbirini geri verilmez.

Ödenecek
tazminat
miktarları

130- (1) Posta İdaresi haberleşme maddelerinin taahhütlü olmayanları için tazminat vermez.

(2) Taahhütlü olarak gönderilen bir maddenin kaybı halinde posta idaresince taahhüt ücretinin 50 (elli) katı tutarında tazminat verilir.

(3) Değer konulmamış bir kolinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde posta idaresi, kolinin postaya verildiği yerdeki ve zamandaki gerçek değerini ve hasar halinde uğradığı zarar derecesini gözönüne alarak bir taahhütlü mektup tazminatından az olmamak üzere, kolinin adi posta ücretinin 10 (10) katı tutarında tazminat verir.

(4) Değerli bir mektup veya kutu ile değerli bir kolinin kaybolması, çalınması veya hasarı halinde, konulmuş olan değeri geçmemek şartıyla, hasar veya eksiklik derecesinde tazminat verilir.

Ancak posta idaresi gönderilen Posta maddesi içindeki eşyanın postaya verildiği zaman konmuş olan değerden daha az değerde olduğunu ispat ederse bu eşyanın gerçek değerine göre tazminat verilir.

Kaybolan maddede kanun yollarıyla hükümsüzleştirilmesi mümkün olan kâğıtlar bulunuyorsa Posta İdaresinin bu kâğıtları hükümsüzleştirmek yoluna gidebilmesi için sahibinin bunlara koydurduğu değere kadar olan haklarını Posta İdaresine bırakılması lâzımdır.

(5) Posta İdaresi büsbütün kaybolma, çalınma veya hasara uğrama halinde yukarıda (3) ve (4) fıkralarda gösterilen değerlendirme ücreti dışında kalan posta ücretini de geri verir.

131. Tazminat verildikten sonra bulunan gönderiler veya bunların içindekilerin bir kısmı verilen tazminat geri alınarak sahibine teslim olunur. Eksiklik, bozukluk hallerinde geri alınacak tazminattan bu eksiklik veya bozukluğa isabet eden bedel indirilir.

Tazminat verildikten sonra bulunan gönderiler

Gönderinin bulunduğu yazı ile haber verildiği tarihten başlayarak 3 ay içinde ilgili gelip bunu almazsa bütün hakları Postaya geçer. Posta İdaresi bunu satarak bedelini gelir kaydeder. Şu kadar ki, bulunan gönderide bir eksiklik veya bozukluk bulunmaz ve bunu değerinden fazla tazminat verildiği anlaşılırsa Posta Genel hükümlere dayanarak verdiği fazla tazminatı ilgiliden isteyebilir.

132. Ölenlerin tazminata ilişkin hakları 127. maddede yazılı süre içinde başvurmaları şartıyla mirasçılara geçer.

Tazminat hakkının mirasçılara geçmesi

133. Posta Dairesi kaybolan, çalınan veya hasara uğrayan ödeme şartlı posta gönderilerinden bunların ödeme şartlı olmayanları derecesinde sorumludur ve ona göre tazminat verir. Tahsili şart edilmiş para miktarı "değer konulma" sayılmaz. Posta Dairesi ödemeli bir gönderinin kaybından, bunlar değer konulmadan kabul edilmişse bir taahhütlü mektup derecesinde sorumludur. Posta Dairesi, şart edilen bedelden ve tahsil olunacak paralardan, bunlara ait gönderilerin alıcılara tesliminden sonra sorumlu olur. Ödeme Şartlı posta gönderileri; bedelleri alınmadan verildiği ve alanlardan bunları geri almak veya bedellerini tahsil etmek mümkün olmadığı takdirde de Posta Dairesi hak sahiplerine karşı şart edilen bedel ile tahsil olunacak paralardan sorumlu olur.

Ödeme şartlı posta gönderilerinde sorumluluk

134. Posta Dairesi, havale paralarından, bunların sahiplerine 77. maddede gösterilen süre içinde ödenmesine kadar sorumludur.

Havale paralarından sorumluluk

135. Tazminatın ödenmiş olması Posta Dairesinin üçüncü kişiler aleyhine başvurma hakkını kaldırmaz. Posta Dairesinin vermekle ödevli olduğu tazminat bedellerini, her zaman için sebep olanlardan almaya hakkı vardır. Hak sahibi tazminat istemez veya hakkını herhangi bir suretle kaybederse kusurludan alınan paralar istek beklenmeksizin kendisine geri verilir.

Üçüncü kişiler aleyhine başvurma, tazminatın ödenmesi

Çeşitli
hükümler
Yanlışlık-
ların düzeltil-
mesi

136. Ücretler, resimler, kambiyo değerleriyle avans paralarında, kayıt ve ödemelerde yanlışlıklar olursa Posta Dairesi, eksik kalan paraları ister, fazlasını da geri verir. Bir yıl içinde alacaklı tarafından yazı ile yapılmayan istekler zaman aşımına uğrar. Zaman aşımı yanlışlığın yapıldığı tarihin ertesi gününden başlar.

Posta Dairesi zaman aşımı dolayısıyla zarar görürse zarar, sebep olanlara ödettilir.

Bir posta gönderisinin ücreti tarifesinden yüksek değerde pulla ödenmiş olursa posta servisinin kusuru bulunmadıkça aradaki fark verilmez.

Halkın kul-
lanmasına
özü form-
müller

137. Koli ve havale yollama kâğıtları alma ve ödeme haberleri, haber isteme, geri alma ve adres değiştirme formülleri, gümrük, etiket ve beyannameleri, gerekli etiketler ve halkın kullanmasına özü diğer formüller, posta işlerinde kullanacak olanlara verilir.

Posta per-
sonelinin
yazamıya-
cağı yazılar
ve doldura-
mayacağı
formüller

138. Posta personeli, posta gönderilerinin alıcı adresini yazmaya mecbur edilemez ve yazılmış olanları da düzeltmez ve değiştiremez.

Bundan başka alma ve ödeme haberleri, koli ve havale yollama kâğıtlarında ad ve adres yazmaya özü kısımlarla gümrük etiket ve beyannameleri ve göndericinin veya alıcının beyan kâğıdı yerine geçebilecek formüller de yazılamaz ve yazılanlar üzerinde düzeltme ve değişiklik yapılamaz. Bu Tüzükteki adres değiştirmeye ait hükümler saklıdır.

Postaların
yollarda
açılıp yokla-
namıyacağı

139. Taşınan kapalı posta çuvalları ile mühürsüz posta paket ve kolileri, açıp muayene etmelerine Posta Dairesince izin verilmiş olan yetkili posta memurlarından başka hiç kimse tarafından açıp yoklanamıyacağı gibi bunlar kanunla belirtilen haller dışında sıfat ve yetkileri ne olursa olsun hiç kimse tarafından açılmaz, yoklanamaz ve alıkonulamaz.

Tüzüğün
uygulama
alanı

140. Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun İcra Tüzüğüyle Dünya Posta Birliğinin anlaşmaları ve bunların İcra Tüzüklerinde başka türlü hükümler bulunmadıkça, bu Tüzük hükümleri Milletlerarası Posta ilişkilerinde de uygulanır.

141. Yurtiçi posta işlemlerine ilişkin olarak Posta Yasası ile Posta Dairesi (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) Yasası ve Tüzükte veya Yönetmeliklerde açıklanmamış olan hususlarda, Dünya Posta Sözleşmesi ve bunun İcra Tüzüğüyle Dünya Posta Birliğinin anlaşmaları ve bunların İcra Tüzüklerinde bulunan hükümler uygulanır.

Milletler-
arası posta
mevzuatının
uygulanması
Fasıl 303
28/1984

142. Bu Tüzük, Resmî Gazete’de yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürürlüğe
Giriş.